telefon: 0746/230.032 redactia@opiniastudenteasca.ro www.opiniastudenteasca.ro

opinia veche

● Anul XLI ● 2012 ● 17 - 23 decembrie 2012 ● Nr. 445 ● IAȘI ● GRATUIT ● 5000 de exemplare

2012 – anul politicii neîndulcite pe pîine

● cele 12 luni care au trecut ne-au arătat o țară care se zbate dereglat

pagina 13

EDITORIAL

Noua iarnă a vrajbei noastre

Se-mplinește acuși un an de la protestele din **Piața Universității**. Un an cînd se spune că națiunea a cerut capul lui **Băsescu**, la schimb pentru dreptul la un colț de pîine proaspătă și o pensie întreagă, binemeritată. Era un ger în ianuarie 2012 cum este și acum, în decembrie, de-ți trec toate gîndurile prin sînge și oase, ca un cancer. Numai că între timp, capul lui **Băsescu** a început să se lase. Guvernul **USL** a cucerit, încet, sistematic și programatic, ultimele redute ale speranțelor românilor lipiți de ecranele **Antenei 3**, cît să cîștige majoritatea parlamentară. A promis să dea totul înapoi, ca să anunțe pentru 2013 înghețarea salariilor bugetarilor. Se întrevede însă că, după ce își vor primi și ultimii 7% din cei 25% smulși prin politica de austeritate, românii vor continua să-și roadă unghiile. Nu vor mai primi nimic în plus. Nu li s-a spus ce-i drept ceva sigur, însă au fost lăsați să spere, sub auspiciile din ce în ce mai reci ale unei **Uniuni Europene**, care se clatină morbid din balamalele **Greciei** și **Spaniei**.

Ne așteaptă, așadar, un 2013 fără speranță. Ca un recviem. După un 2012 agitat, isteric, a început să ne cadă carnea de pe oase. Sleiți în lupte de apărare a dreptei sau a stîngii, ne găsim undeva la margine, achetați nu de **DNA** sau **DIICOT**, ci doar de propria conștiință. Presa e ca un cîine împușcat în pulpa din spate și nu are nici un fular **Bradbury** la îndemînă. De-abia respiră, însă grohăie lîngă stăpînul care îl hrănește, așteptînd să își dea duhul. Jurnaliștii rîd, ca niște hiene și își auto-devorează ultima rămășiță de onestitate. Iar noi, oamenii de rînd, nu mai știm încotro să privim. Minciunile sfîrîie pe sticle și hîrtii, în indecența imposturii, în vreme ce promisiunile, laolată cu anchetele care le desființează, nu atîrnă mai greu decît niște șosete găurite puse la uscat. Noi, profesorii de liceu, universitarii, n-avem de ce să mai intrăm pe ușa sălilor de clasă, de curs, sau în laboratoare, căci acolo ne așteaptă teroarea ochilor mari și goi de pește fiert și praful, gros, înecăcios, al deșertăciunii. Bacalaureatul e de rîsul zilierilor, proiectele **POSDRU** sînt pe ducă, cercetarea e într-o rînă, și plagiatul rînjește din portretul învățămîntului care-și trece cu mîndrie în CV o alegorie de miniștri ai imposturii.

Dar să nu ne panicăm. Avem iarna asta și noi, ieșenii, avem **Teatrul Național**, cu „Troienele” și cu „Indiile Galante”, cu tragedii antice și cu extaze baroce. Mai avem și **Palasul**, mai avem și șantierele, care să ne ofere măsura acestora opere în care ne place să cîntăm. Și mai avem și sfîrșitul lumii pe care am ajuns să îl adulmecăm nerăbdători. Citim disperați în stele, sperînd să găsim sprijin în vreun boson **Higgs**, care să confere masă existențelor noastre neterminate. Însă realitatea se clatină în imponderabilitatea de azi pe mîine. Este iarnă acum, la sfîrșitul lui 2012 și va fi și peste două săptămîni, în 2013. În acest interval nu se va întîmpla nimic, iar calculele care se fac măsoară destrămarea numai pe jumătate. Mie mi-e frică să nu vină un nebun cu pușca să ne șteargă de pe fața pămîntului. Nu pe toți, doar cîțiva copii de șase ani dintr-o școală de cartier. Așa, simbolic, ca să ne învețe minte să prețuim viața pe care am ajuns să dăm mai puțin de cît pe un colț de pîine mucegăit.

Laura PĂULEȚ

În Iași, Troienele au căzut la picioarele lui Andrei Șerban

● regizorul care a montat piese de teatru și operă în 39 de țări a venit să înzdrăvenească suflul Operei Naționale Române ● cele două premiere, „Indiile Galante” și „Troienele”, i-au făcut pe spectatori să trăiască succesiv, extazul aboslut și sfîrșitul lumii ● în preajma lui Andrei Șerban îți vine să taci, fiindcă te învață că „faci sacrificii fiindcă trebuie să le faci”

paginile 8-9, 12

Spectacolele s-au distins printr-o alegorie a simbolurilor și-o opulență a costumelor

Actualitate

În decembrie, studenții donează sărbători fericite

● luna aceasta asociațiile organizează spectacole și baluri caritabile

● majoritatea sînt dedicate copiilor din diverse centre de plasament

pagina 3

Incognito

Un dans în pas de vînătăi

● pe patinoarul din Palas am părut niște băbuțe care și-au uitat bastonul acasă

● noroc de parapetul ce ne-a ferit de țîncii care treceau pe lîngă noi în viteză

pagina 4

Tabletă

Colindați de Apocalipsă

● pe 21 decembrie 2012 se spune că va veni sfîrșitul lumii

● pînă la Armaghedon, ne mănîncă de vii facturile la întreținere și depresiile de sezon

pagina 6

Reportaj

De Anul Nou, românii sînt demult întorși acasă

● pînă acum doi ani nu plecaseră niciodată autocarele dinspre Grecia atît de pline cu oameni care nu plănuiau să se mai întoarcă

pagina 10

PERSONAJ *Din sacul roșu*

Toți oamenii lui Moș Crăciun

De mai bine de o lună, pe rafturile din supermarket-uri, bătrînii din ciocolată își dau coate. Tot cam de atîta timp, prichindeii din grădinițe repetă pentru serbarea din Ajun, cînd îi va vizita Moș Crăciun, mai gîrbovit decît anul trecut, dar mai bogat ca oricînd. Cum un singur bătrînel nu poate ocoli Pămîntul într-o singură seară, Moșul cel adevărat și-a căutat ajutoare. Iar în Iași i-a chemat la datorie pe actorii din teatre sau pe bătrînii cu chip blînd. Doar lor le vine haina magică de parcă a fost croită chiar de Moșul de la Polul Nord.

pagina 7

opinia veche

intră în vacanță. redacția vă urează sărbători inspirate, în preajma cui vă este drag. Vă așteptăm cu primul număr din 2013 pe 21 ianuarie.

În coloană, adunarea

Noi scriitori, în băncile școlii

Asociația URBIK organizează din luna ianuarie 2013 cursurile de scriere creativă „SCRIITOR, adjectiv”, mentorul programului fiind scriitorul **Dan Lungu**. Timp de opt săptămîni, în perioada 25 ianuarie – 25 martie, vor fi organizate întîlniri axate exclusiv pe discuții despre proză, care se vor desfășura sîmbăta, de la 10.00 la 12.00 în librăriile **Librarium** (**Avant-Garde** și **Palas**) din **Iași**.

Participanții, în principal liceeni și studenți, vor forma grupe de maximum zece cursanți și se vor axa pe exerciții practice de stimulare a creativității, învățarea unor tehnici de scriere și lecturi aplicate. „Vom lua textul și îl vom desface ca pe un ceas, în arcuri și rotițe. În urma unui astfel de curs, nu ajungi scriitor, dar devii mai conștient de atuurile tale și stăpînești o serie de tehnici. Ce faci cu ele mai departe, e cu total altă poveste”, a declarat **Dan Lungu**, conferențiar la **Catedra de Sociologie** a **Universității „Alexandru Ioan Cuza”** din **Iași**. Pentru înscriere, cei care vor să participe trebuie să pregătească o scrisoare de motivație de maximum o jumătate de pagină A4 și la alegere, cîteva texte personale. Costul integral al cursului este de 800 lei, iar pentru elevi și studenți, de 600 lei.

Asociația URBIK a fost înființată în 2012 și are ca scop desfășurarea activităților culturale destinate promovării cadrului cultural și estetic al spațiilor urbane și creării unei coerențe la nivelul organizării evenimentelor culturale.

Mădălina OLARIU

Marketing cu ghid de utilizare

Cea de-a V-a ediție a evenimentului „Zilele Marketerului”, organizată de **Asociația Studenților din Domeniul Marketingului (AsdMark),** de la **Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor** a **Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași (UAIC),** a avut loc în perioada 12 – 14 decembrie . În acest interval, în **Corpul R** al **UAIC** au avut loc șase workshop-uri pe parcursul cărora s-au dezbătut teme precum studiul marketingului în străinătate, organizarea de evenimente, administrarea timpului și dezvoltarea personală.

Vineri, 14 decembrie, începînd cu ora 10.00, **Alexandru Grigoraș** de la **Departamentului Media** al **UAIC**, a discutat despre etapele organizării unui eveniment. „Orice specialist în marketing știe că nu poate să desfășoare nici o activitate fără să facă o cercetare prealabilă. Trebuie să gîndească instrumentele de cercetare și apoi să le aplice”, a explicat acesta. În aceeași zi, de la ora 12.00, **Oana Blaga**, președintele **AsdMark**, a moderat workshop-ul „Tu ești propriul tău brand. Reinventează-te!”. Aceasta a vorbit despre promovarea propriei imagini printr-un blog personal sau prin participarea la activități studențești. „Ideea acestei întîlniri este de a determina participanții introvertiți să iasă din zona lor de confort, mulți neștiind că de fapt sînt un brand. Dacă știi să te promovezi, reușești să faci oamenii și locurile de muncă să vină la tine”, a adăugat **Oana Blaga**.

Ediția de anul trecut a „Zilelor Marketerului” s-a derulat pe parcursul a două zile, în care au fost moderate întîlniri centrate pe organizarea de evenimente și promovarea pe rețelele de socializare.

Cătălina DOBROVICEANU

Cărțile Iașului, pe alte rafturi

Biblioteca „Gheorghe Asachi” are un nou sediu

● s-a închiriat un spațiu de 1900 de metri pătrați ● documentele sensibile au rămas la Casa Pătrată

Biblioteca Județeană „Gheorghe Asachi” din **Iași** are, de săptămîna trecută, un nou sediu, în incinta **Galeriilor Comerciale „Ștefan cel Mare și Sfânt”**. Inaugurarea acestuia a avut loc vineri, 14 decembrie, iar la eveniment au participat directorul bibliotecii, **Cătălin Bordeianu**, președintele **Consiliului Județean (CJ)**, **Cristian Adomniței**, vicepreședintele **CJ**, **Victorel Lupu** și viceprimarul **Marius Danga**. Cu acest prilej s-au declarat funcționale toate serviciile instituției în noul sediu, printre care și sala de lectură.

„În zona centrală, lîngă Cub, este facilitată intrarea pentru toate categoriile de public. Accesul în bibliotecă la vechea adresă era deficitar, era în capătul orașului, în incinta Moldomobila, un loc impropriu pentru o bibliotecă”, a declarat **Cristian Adomniței**. Mutarea documentelor în noul sediu s-a făcut într-un interval de trei luni, spațiul închiriat fiind de aproximativ 1900 de metri pătrați. „Au fost mutate toate documentele, în afară de cele sensibile care se află în custodia Prefecturii, în incinta Casei Pătrate. Dar în afară de cele care sînt de patrimoniu, tot fondul de carte, de ziare și de scrieri al bibliotecii este expus în mezaninul din galeriile Ștefan cel Mare”, a mai adăugat președintele **CJ**. Acesta a explicat, la festivitatea de inaugurare, că rezolvarea pe termen lung a problemei pentru ieșeni și chiar cei care vin din afara orașului este posibilă doar dacă biblioteca se va întoarce în sediul ei consacrat în **Palatul Culturii**. „De data aceasta, după doi ani de «exil», biblioteca poate să își desfășoare, pentru o perioadă, activitatea într-un spațiu potrivit. Cred că Iașul poate deveni capitală culturală inclusiv prin această fereastra, a finanțării unui sediu al bibliotecii noastre”, a menționat, în discursul său, **Cătălin Bordeianu**, directorul **Bibliotecii Județene „Gheorghe Asachi”** din **Iași**. Chiria lunară pentru ocuparea spațiului noului sediul al bibliotecii este de aproximativ 2 euro pe metrul pătrat.

Biblioteca Județeană „Gheorghe Asachi” a fost înființată la 1 octombrie 1920, iar din 1963 a funcționat în interiorul **Palatului Culturii**, pînă la începerea lucrărilor de renovare a clădirii. Deși este o instituție de sine stătătoare, ea nu are un sediu propriu. Pe lîngă filialele din **Iași**, biblioteca mai are și parteneriate la nivel internațional, cu instituții de profil din **Serbia**, **Ucraina** și **Republica Moldova**.

Cătălina DOBROVICEANU
Anca TOMA

Directorul instituției, Cătălin Bordeianu, a vorbit despre semnificația evenimentului

Marca ARO, redesenată la Politehnică

● concursul îi va provoca pe studenți să realizeze machete ale unor mașini de teren

În perioada 10 decembrie – 11 februarie 2013, **Facultatea de Mecanică (FM)** a **Universității Tehnice „Gheorghe Asachi” din Iași (TUIAȘI)** organizează competiția de design auto „ARO Revolution”. Participanții vor trebui să realizeze o schiță sau pe calculator a unui autovehicul de teren 4x4. „Concursul a fost demarat de studenții facultății, din domeniul Autovehicule Rutiere, anul al II-lea, în speranța lor că în viitor se va reînvigora construcția de autovehicule de teren marca ARO în România.”, a declarat prof. univ. dr. **Cezar Oprișan**, decanul **FM**. Evenimentul se adresează atît studenților de la **FM**, **Arhitectură** cît și elevilor din liceele moldovene cu profil tehnic.

Designul schițelor va trebui să respecte anumite criterii de proiectare, precum tiparul corpului caroseriei. „Gama autovehiculelor 4x4 din România se bazează mai mult pe acestea două, iar participanții vor trebui să aibă și o înclinație spre design-ul interior și exterior al mașinilor”, a specificat studentul **FM**, **Calancea Nistor Gabriel**, organizator „ARO Revolution”. Acesta a mai menționat că proiectul cîștigător va fi folosit în construcția unui autovehicul de teren funcțional. „Prima fază este reprezentată de acest concurs, urmată apoi de selecția celui mai bun desen și după ce trecem de testele care se fac pe calculator, urmează a treia etapă, punerea lui în practică, construirea la dimensiunile standard ale unei mașini”, a adăugat **Calancea Nistor Gabriel**. Cîștigătorul va fi selectat de o comisie formată din prof. univ. dr. **Cezar Oprișan**, decan al **FM**, conf. univ. dr. **Adrian Sachelarie,** prodecan al **FM** și **Calancea Nistor Gabriel**. Celelalte proiecte înscrise vor fi expuse pe holurile facultății.

Uzina **ARO** a fost înființată în 1957 la **Cîmpulung-Muscel** și a produs autovehicule de teren pînă în 2003, cînd a fost preluată de compania americană „Cross Lander”, care a vîndut, ulterior, echipamentele.

Paul ANDRICI

Burse și premii pentru haine virtuale

● firma a pus la dispoziția politehniștilor patru surse de venit reprezentate prin șase remunerații de studiu și trei premii în valoare de 1000 de lei

Firma **Gemini CAD Systems**, în colaborare cu **Facultatea de Textile, Pielărie și Management Industrial (FTPMI)** a **Universității Tehnice „Gheorghe Asachi” din Iași (TUIAȘI)** a lansat un program de burse și beneficii menite să atragă studenții spre designul vestimentar pe calculator. Prezentarea proiectului a avut loc miercuri, 12 decembrie, în **Amfiteatrul „Ștefănescu”** a **FTPMI**. „Există o cerere foarte mare de specialiști în proiecție pe calculator, multe fabrici au conștientizant faptul că dacă își schimbă puțin orientarea, pot cîștiga de 10 ori mai mult” a specificat **Traian Luca**, reprezentant **Gemini CAD Systems**. Înscrierile pentru acest program se fac pînă la data de 9 ianuarie 2013.

Firma a pus la dispoziția studenților patru surse de venit reprezentate prin șase burse de studiu, trei premii în valoare de 1000 de lei, patru internship-uri în cadrul companiei și mai multe serii de stagii de practică în cadrul acesteia. Dosarele de aplicație vor fi alcătuite dintr-un CV în format **Europass** și o scrisoare de intenție, iar pentru fiecare tip de bursă au fost impuse și cîteva criterii de selecție individuale. „Vom iniția un program de burse, de 500 de RON lunar care se vor împărți cîte două pentru fiecare din cei trei ani de licență. În luna februarie sau imediat după sesiune vom face o evaluare din care vom selecta studenții care vor primi aceasta bursă timp de un an”, a declarat **Traian Luca**. Acesta a mai adăugat că se va ține cont și de cunoștințele aplicanților în programul de design „Gemini” și că bursierii nu vor avea nici o obligație fața de firmă.

Cele trei premii în valoare de 1000 de lei se vor acorda la sfîrșitul anului studenților cu cele mai bune medii de studiu și practică în domeniul proiectării vestimentare computerizate. Pe lîngă acestea, va fi organizat un examen a cărui tematică și întrebări urmează să fie postate. „Vom deschide patru posturi de tip internship, angajări cu jumătate de normă, predeterminată, în cazul nostru patru luni de zile în care va fi un program de lucru efectiv. În momentul în care depășesc etapa de pregătire, care înseamnă 2 – 3 săptămîni studenții încep să fiți plătiți, primesc atribuții concrete în cadrul firmei. Ne vom axa pe cei din anul terminal sau cei de la master”, a explicat **Traian Luca**, reprezentant **Gemini CAD Systems**.

Practica în cadrul companiei se va face pe utilajele de tip CAM (manufactură cu ajutorul computerului), în showroom-ul din **Copou** cu grupe de cîte cinci studenți însoțiți de cîte un cadru didactic și un inginer de la firma **Gemini CAD Systems**. Proiectul început de companie va avea continuitate , studenții **FTPMI** avînd posibilitatea să beneficieze de programul de internship anual, din patru în patru luni, iar bursele și premiile se vor acorda, de asemenea, în fiecare an.

Paul ANDRICI

Prezentarea a avut loc în Amfiteatrul „Ștefănescu”

O atenție de Crăciun

În decembrie, studenții donează sărbători fericite

● evenimentele au început în urmă cu o săptămînă și vor continua pînă la sfîrșitul lunii

Luna aceasta, asociațiile studențești din Iași organizează spectacole și baluri caritabile care au ca scop strîngerea de fonduri pentru familii cu o situație precară sau pentru diferite centre de îngrijire a copiilor abandonați. Această activitate a devenit deja un obicei, fiind reluată din an în an, încît unele ligi au ajuns la ediția a noua, iar altele se află abia la început.

Francofonii îi ajută pe copiii de la Centrul de zi „Sfatul Alois Scrosoppi" din zona Bucium

Baluri cu donații

Săptămîna trecută, joi, pe 13 decembrie, au avut loc trei evenimente caritabile. **Societatea Studenților Medicinești din Iași (SSMI)**, alături de **Departamentul de Sănătate Publică** a organizat „Balul iernii". „Ca în fiecare an, strîngem donații de la colegi, chiar și jucării, haine și alte obiecte utile în afară de bani și cumpărăm cadouri pe care le oferim mai apoi copiilor din centrul de plasament de la Bogdănești", a declarat **Andreea Vrănescu**, președintele **SSMI**.

Anul acesta, membrii asociației au strîns o sumă de aproximativ 2000 de lei din care se vor cumpăra cadouri pentru cei 150 de copii din orfelinat, care nu au putut participa la balul organizat de studenți din cauza drumurilor înzăpezite. Accesul la eveniment a fost gratuit, iar la intrare a fost instalată o urnă pentru donații. Participanții au avut parte de concerte din partea Corului „Ceata Medicinițtilor" și trupa de teatru de la **Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa"** din **Iași**, dar și interpreții de muzică clasică ai **Universității de Arte „George Enescu"**. Tot pentru acești copii, **Asociația Studenților Informaticieni Ieșeni** a organizat cea de-a IX-a ediție a balului caritabil „Crăciun din inimă de student". Banii colectați din vînzarea biletelor și din donațiile depuse în conturile bancare afișate pe site-ul oficial al asociației vor fi folosiți la cumpărarea cadourilor pentru copiii cu vîrste cuprinse între trei și 14 ani.

Cel de-al treilea bal a fost organizat de **Asociația Studenților și Absolvenților Hidrotehniști (ASAH)**, de la **Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi" din Iași**, sub numele „Un Crăciun fericit se oferă". Anul acesta, spectacolul de colinde, teatru și dans a avut ca scop strîngerea de fonduri pentru copiii din **Centrul de plasament și Asistență socială „C.A. Rosetti"** din **Iași**. **Paul Gherasim**, președintele **ASAH**, a precizat că au fost implicate aproximativ 80 de persoane în acest proiect și am reușit să strîngem aproximativ 3.000 de lei, o sumă mai mare comparativ cu anul precedent, cu care îi vom ajuta pe acești copii. Am mai avut un cîștig și prin faptul că am putut să ne punem în valoare noua trupă de teatru".

Pe ultima sută de metri

În plus, cîteva dintre evenimentele cu scop caritabil organizate de asociațiile studențești ieșene se încheie săptămîna aceasta. Spre exemplu, **Asociația Studenților și Absolvenților Facultății de Construcții din Iași (ASAFCI)**, desfășoară o campania de caritate care a început pe 10 decembrie și se va încheia pe 18, cu sprijinul **Fundației „Casa Speranței"**. Aceștia au colindat profesorii **Facultății de Construcții și Instalații** și au susținut concerte în **Campusul Studențesc „Tudor Vladimirescu"**, iar pe data de 14 decembrie, în incinta localului „Coopers", au organizat o petrecere care a atras noi donații din vînzarea biletelor de intrare și licitația „crăciuneilor și crăciunițelor. S-au adunat peste 5000 de lei și împreună cu «Casa Speranței» și ASAFCI vom asigura o masă de Crăciun și cadouri pentru mai bine de zece familii nevoiașe din Iași. De asemenea, avem de gînd să acordăm niște sume de bani studenților orfani ai facultății noastre", a declarat **Claudiu Căprioară**, vicepreședintele **ASAFCI**.

O altă asociație al cărei proiect caritabil încă e în desfășurare este **Liga Studenților Economiști (LSE)** de la **Universitatea „Alexandru Ioan Cuza" (UAIC)** din **Iași**. De asemenea, în perioada 12 – 19 decembrie se strîng fonduri pentru copiii de la **Centrul de Resurse pentru copii și tineret „Don Bosco"**. „Pînă acum studenții și profesorii au fost fost receptivi la campania noastră. Proiectul a devenit o tradiție pentru liga noastră și nu este organizat doar în această perioadă a anului", a declarat **Alexandra Andrei**, coordonator al proiectului. Donațiile se pot face în fiecare zi de la 10.00 la 14.00 la standul amplasat la intrarea în **Corpul B** al **UAIC**.

Voluntarii cei din urmă

Pe de altă parte, sînt asociații care abia săptămîna aceasta au pregătit astfel de activități. Luni, 17 decembrie, **Liga Studenților Electroniști** va organiza în cantina **TUIAȘI** spectacolul „EteCe Crăciun" care are ca scop colectarea de fonduri pentru copiii abandonați de la **Spitalul „Sfînta Maria"** din **Iași**. Evenimentul se adresează exclusiv studenților **Facultății de Electronică, Telecomunicații și Tehnologia Informației** din **Iași**. Programul serii va include coruri de colinde, piese de teatru și alte obiceiuri specifice de iarnă. Tot luni, la ora 13.00, **Asociația Studenților din Domeniul Marketing (AsdMARK)**, va susține o licitație caritabilă, „Colindarium, un miracol împlinim", în **Amfiteatrul B1** a **UAIC**. „Scopul acestei licitații este de a ajuta o familie cu probleme din Iași, formată din doi adulți fără locuri de muncă și zece copii dintre care șapte sunt minori și locuiesc într-o singură încăpere gata să se dărîme", a declarat vicepreședintele **AsdMARK**, **Victoria Albu**. La licitație vor fi oferite obiecte confecționate de studenți.

Există, de asemenea, organizații care susțin astfel de cauze pe o perioadă mai lungă de timp. Astfel, la începutul lunii decembrie, **Liga Studenților de la Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară „Ion Ionescu de la Brad"** și **Asociația Studenților Francofoni** au demarat campanii de durată pentru a sprijini copiii din satul **Crucea**, comuna **Lungani**, respectiv celor de la **Centrul de zi „Sfatul Alois Scrosoppi"** din zona **Bucium**. Evenimentele organizate în cadrul campaniei „Puțin pentru tine, mult pentru alții" se vor desfășura pe tot parcursul acestui an universitar.

Iuliana LEONTI
Daniela VORTOLOMEI

Inginerii își deschid un laborator de cercetare

● printre dotările acestuia se numără și un sistem de orientare a unui panou solar

La **Facultatea de Inginerie Electrică, Energetică și Informatică plicată (FIEEA)** a **Universității Tehnice „Gheorghe Asachi"din Iași (TUIAȘI)** au început lucrările pentru un nou laborator de cercetare, realizat în colaborare cu firma de instalații în contrucții **DAS SRL** din **Iași**. „Am primit acum o lună o propunere de finanțare din partea companiei, care vrea să dezvolte un departament de implementare industrială a resurselor regenerabile", a declarat prof. univ. dr. ing. **Florin Munteanu**, șeful **Catedrei de Energetică** de la **FIEEA**.

Printre dotările laboratorului se numără un kit cu 12 panouri solare de 250 wați fiecare, un sistem de orientare a unui panou solar, invertoare, sisteme de comunicații și monitorizare a energiei produse. „Se așteaptă rezultate care să ducă producții industriale, iar cu aceste echipamente moderne vom reuși. Sistemul de orientare va avea un ansamblu mecanic rezistent la o anumită viteză maximă a vîntului, zăpadă și va fi montat în fața facultății, pe două direcții, urmărind intensitatea maximă luminoasă, care va fi transformată în energie electrică", a adăugat prof. univ. dr. ing. **Florin Munteanu**. Acesta a menționat că lucrările de cercetare realizate în acest laborator se vor concentra asupra îmbunătățirii algoritmilor de orientare a panourilor solare și descoperirii unor soluții de realizare a panourilor solare și termice, care vor fi implementate apoi pe o linie de producție la scară industrială.

Laboratorul, deși este concentrat pe cercetare, va avea și o componentă didactică, însă deocamdată va fi disponibil doar pentru studenții în ani terminali. Aceștia își vor putea realiza lucrările de diplomă cu ajutorul datelor preluate aici, însă nu vor avea acces la instrumentele din laborator. Amenajarea spațiului de cercetare va fi finalizată în anul 2014.

Paul ANDRICI

Șah - mat

Jucării cu gloanțe

● în America poți cumpăra o pușcă sau o mitralieră din Walmart

Betsy Fischer Martin, producător la emisiunea **Meet The Press** de la **NBC** (una dintre cele mai mari rețele de televiziune din **Statele Unite**), a încercat duminica trecută să facă o dezbatere despre dreptul americanilor de a purta arme, invitîndu-i pe toți cei 31 de senatori care au o atitudine pozitivă față de **Al Doilea Amendament** (care protejează acest drept). Nici unul dintre ei nu a onorat invitația.

Partidul Republican, care și-a-sa nu o ducea prea bine, avînd în vedere rezultatul alegerilor prezidențiale din noiembrie, a suferit încă o lovitură puternică de imagine, fiind cunoscut pentru faptul că are o politică foarte permisivă în ce privește armele. Masacrul de vinerea trecută din **Connecticut** (conform **CNN**, al doilea cel mai violent masacru dintr-o școală din **State**), în urma căruia au murit 26 de oameni, a adus din nou în agenda publică problema permisivității **Guvernului** în ce privește **Al Doilea Amendament**.

Ar trebui ca cetățenilor unui stat să li se dea voie să poarte arme? Nu știu cîți dintre voi știu asta, dar în **America** poți cumpăra o pușcă sau o mitralieră din **Walmart** (unul dintre cele mai mari lanțuri de hipermarket-uri, un fel de **Carrefour** la noi), al cărui slogan e, ironic, „Economisește bani, trăiește mai bine". Da, este o țară mare și de multe ori violentă, o țară în care de multe ori un pistol îți poate salva viața sau familia. Dar agresorul, de cele mai multe ori, cu același **M4A3** sau **Smith & Wesson** luat la reducere vine. Este astfel acest amendament benefic pentru societate, sporind securitatea cetățenilor, sau de fapt din cauza lui au loc mai multe crime decît ar fi avut fără el?. Americanii au de prea mult timp arme la îndemînă (tot ironic, sîmbătă, a doua zi după masacru, s-au împlinit 221 de ani de cînd există **Al Doilea Amendament**) și au ajuns să le considere jucării, mulți dintre ei uitînd că sînt unelte care pot lua viața unui om într-o secundă, indiferent de faptul că de partea cealaltă a trăgaciului se află un infractor sau un copil inocent.

Nu, armele nu sînt jucării și nici oamenii nu excelează prin inteligență. Au demonstrat de multe ori (oamenii în general, nu doar americanii), după alegeri, cruciade, perioade în care au acceptat sclavia și războaie fără rost, că și individual, dar mai ales luați la grămadă, că sînt naivi, ușor de influențat și, cel mai rău, acționează fără să gîndească. Iar astfel de oameni n-au nevoie de arme. Nu într-o lume pe care, culmea, chiar mulți dintre ei și-o doresc.

Ioan STOLERU

● PULS ● PULS ● PULS ● PULS ● PULS ● PULS ● PULS ● PULS ● PULS ● PULS ● PULS

Lopată, plug de nea

Am aflat că Universitatea „Alexandru Ioan Cuza" a făcut achiziții, de sezon. În inventarul acesteia a intrat de puțin timp un utilaj de dezăpezit. Bani de măgăoaia care curăță omătul, care a căzut din ambundență zilele astea au avut, însă se pare că au ales un utilaj cu prea mulți cai putere, iar asta înseamnă un consum mai mare. Acum nu mai au bani de benzină. O să trebuiască să curețe zăpada tot la lopata cu un portar putere.

Lerul nu mai este ler

Anul acesta apropierea sărbătorilor de iarnă este mai tristă. Nu se mai aud ca în ceilalți ani colinde din difuzoarele Universității, nu ne mai încîntă Fuego cu trilurile sale și nici Hrușcă nu-și mai fredonează lerul. Dacă tot ne-a părăsit spiritul Crăciunului, măcar cîteva piese rock să fie, ca pentru întîmpinarea Apocalipsei de pe 21 decembrie.

Nutriționist de ocazie

Zilele trecute călătoria cu un RATP a devenit ceva mai educativă. Am aflat și noi că nu vine sfîrșitul lumii din cauza calendarului Mayas ci pentru că mîncăm nesănătos. O doamnă a început să-și strige convingerile despre alimentație într-un mijloc de transport. Nu spunem că nu ar avea dreptate, doar că stomăcelele noastre de studenți ar fi vrut să guste din carnea fiartă și legumele date prin clocot despre care propovăduia.

La Palas ne-am căutat echilibrul

Un dans în pas de vînătăi

Cum nu avem nici o sanie, iar colacurile de la CCS sînt prinse bine, am dat fuga pînă la patinoarul din Palas, unde scopul nostru nu a fost să ne întrecem cu restul, ci să ne ținem pe picioare. După ce ne-am încălzit un pic, am dat drumul parapetului și ne-am ferit de fîncii care treceau pe lîngă noi în viteză, la sfîrșit numărînd și făcînd diferența numărului de trînte pe care le-am luat.

Cînd se pornea **Philippe Candeloro** dintr-un colț al patinoarului și, cu mișcările lui **D'Artagnan**, biciuia aerul din fața sa cu o sabie invizibilă, pe gheață erau aruncate petale de trandafiri. Cînd m-am pornit eu pe patinoar și, cu mișcările lui **Charlie Chaplin**, m-am întins după balustradă, pe gheață nu era mare lucru. Asta era și problema. Proaspăt curățată, sticla de pe patinoarul din **Palas** îmi trimitea patinele în toate direcțiile, cum făceau odinioară picioarele lui **Elvis Presley** de i se topeau toate admiratoarele la glezne.

Și dacă eu m-am pornit încet-încet, ca o locomotivă cu aburi la deal, grupul de arabi din fața mea era încălzit încă de la vestiare și băieții fremătau ca niște tauri de la coridă în fața porții de intrare în

● arătăm ca niște băbuțe care și-au uitat bastonul acasă ● mă ridic cu greu pe lamele din oțel și mă simt de parcă aș fi încălțat papucii cu toc ai mamei

Cum mi s-a stricat pirueta

● am reușit să fac, timid, primele linii fără să mă sprijin cînd pe lîngă mine a trecut Crăiasa Zăpezii

patinoar, în timp ce pe gheață se plimba alene un tractoraș care nivela suprafața. „Ce-ai frate, ești nebun, cum să-mi las fesul la garderobă. Doar acuma l-am luat din Mall și-am dat nouă sute de mii pe el", și din spatele ochelarilor de soare, tot de firmă, se văd pentru o secundă niște ochi sticloși verzi. Din mijlocul arabilor, un tînăr zvelt, care parcă a prins viața din paginile unui catalog **Avon**, pășește pe gheață, sub privirile tuturor. Nu c-ar fi fost vreun **Luceafăr** care n-a prins liftul spre bolta cerească, dar purta în cap un fes cu atît de multe culori încît dacă încercai să le numeri te prindea noaptea.

Patinele din Sahara

Am reușit să fac, timid, primele linii fără să mă sprijin cînd pe lîngă mine a trecut **Crăiasa Zăpezii**, varianta franceză. „Allez, allez", striga întruna, și, ca plesnit în moalele capului, m-aș fi desprins și eu de mantinelă s-o urmez spre mijlocul patinoarului dacă mi-aș fi ținut ochii pe gheață să văd că urma o curbă. Cum n-am făcut asta, am ajuns să îmbrățișez bărbătește reclama cu **Coca-Cola** care împrejmuia arena în timp ce colinda din difuzoare îmi spunea ceva de „loosing your feet" (n.r. pierzîndu-ți picioarele). Pînă mi-am regăsit echilibrul, pe lîngă mine a trecut de două ori grupul de arabi și un copil de cinci ani, care părea că alearga pe iarbă și nu mergea pe fișiile metalice de cîțiva milimetri grosime atașate de ciobotele-i albastre.

Mi-am spus că dacă pînă și arabii cu deșertul lor cu tot parcă zburau pe gheață și eu mă împleteceam ca un moșneag, era timpul să-mi schimb strategia. L-am ochit pe individul care desena opturi cu spatele în mijlocul ringului, i-am copiat în minte mișcările, și m-am aruncat într-o linie dreaptă cu viteză. N-am căzut! Dar momentul de mîndrie mi s-a terminat cînd m-am oprit la cîțiva milimetri de-un sărut. **Tora**, un **Saint Bernard** de cîteva luni și cîteva zeci de kilograme, bălea veselă cu botul pe mantinelă, uitîndu-se parcă cu invidie (sau poftă?!) la patinatori. Am salutat-o din priviri și m-am retras în colțul meu. Fără ABS, data viitoare nu mă mai urc pe patine.

Cătălin HOPULELE

Hai să pariem pe cine cade primul!

Pe patine fără frîne

● noi arătăm cel mai caraghios și lipsiți de experiență de aici

Ajungem cu greu la patinoarul de lîngă **Palatul Culturii**, căci zăpada făcută troiene pe trotuare și șosea ni se pune în cale aidoma zidurilor unei fortărețe. Ba mai au meterezele astea de gheață și lacuri de apărare, căci nisipul îndoit cu sare a topit pătura de nea pe ici, pe colo. Dar, după lupta cu frigul și omătul, uite-ne în sfîrșit și încălțați cu ghetele din plastic și lame pe tălpi. Pe acestea le-am cumpărat de la niște elfi ascunși în spatele unui ghișeu, pentru care am scos din buzunar 26 de lei. De fapt, banii sînt „pentru renii lui Mos Crăciun", glumește **Ionela**, o fată slăbuță și blondă, toată numai un zîmbet

Întrecere de căzături

Mă ridic cu greu pe lamele din oțel și mă simt de parcă aș fi încălțat papucii cu toc ai mamei. Genunchii îmi tremură ca niște vreascuri bătute de vînt și stau și mă gîndesc ce frumos îmi vor tremura și pe gheața netedă ca un lac de sticlă. În sfîrșit ni se dă voie pe patinoar, dar nici eu și nici cei cîțiva colegi care au venit „să-și rupă gîturile" cu mine nu ne despărțim de balustrada din plastic. Arătăm ca niște băbuțe care și-au uitat bastonul acasă sau ca vecinii bunicilor mei care au stat prea mult la birt, iar acum iau gardurile la sprijinit în drum spre casă.

Prima trîntă o ia **Cătălin**, dar nu atinge totuși gheața cu buzunarele de la spate ale pantalonilor căci se prinde abil de gardul care înconjoară gheața. E înalt, spătos, un om și jumătate în toată regula, iar măiestria lui ca patinator îl face să arate ca un „hipopotămel cu role", cum îmi șoptește **Ionela** la ureche, să nu aud decît eu. După o tură sprijinit de balustradă mă prind în sfîrșit ce trebuie să fac ca să nu văd lacul înghețat mai de-aproape așa că renunț cu totul la sprijin și mă avînt, tremurînd ce-i drept ca un celofan în briza mării, pe oglinda rece.

Noi arătăm cel mai caraghios și lipsiți de experiență de pe patinoar. Doar cîteva mame cu puștii lor de cîțiva anișori ne fac concurență la căzături. Un grup de studenți străini însă se întrec în tot felul de scheme, de giumbușlucuri și desenează elegant linii pe luciul de gheață. Nu sîntem invidioși de fel dar la fiecare bufnitură urmată de vreo-njurătură în franceză parcă făcea să ne tresalte nițel inimioara și să mai îmbuneze frigul care începea să muște tot mai tare pe măsură ce soarele apune. Abia dacă a trecut o oră din ședința de patinat pe gheață că rămînem din ce în ce mai puțini. Însă, nu vrem încă să renunțăm. Doar privirile supărate și dansurile de pe-un picior pe altul ne înduplecă să plecăm. Dovadă că ne-am lăsat grei plecați de la patinoar e **Cătălin**, care după ce a scăpat de ghetele cu lame metalice, acesta a mai luat o trîntă, asa, să nu uite pînă la anul cum se face.

Andrei MIHAI

Bătut și de pușți

● nu patinez mai mult de jumătate de oră că piciorul îmi fuge într-o direcție

Soarele începe ușor să se ascundă pe după clădirile recent construite, și fix la timp pentru ca patinatorii să nu se mai izbească unii în alții, orbiți de reflexia gheții. Într-o cabină micuță, mă așez la coada formată din alți temerari veniți să alunece cîteva ture pe pîrtie. După ce mă plimb la trei ghișee, unul pentru bilet, altul pentru patine și ultimul să-mi păstreze ghetele, ies încetișor încălțat cu o pereche de lame pe tălpi.

„Vai, și trebuie să trecem peste podul ăsta?", exclamă din spate o fată a cărei față e acoperită de gluga gecii. Aceasta încearcă să ridice ușor pasul, și cu mult efort din partea prietenului ei, reușește în final să ajungă la patinoar, pe care deocamdată nu putem intra. Trebuie să mai așteptăm timp de cîteva minute, pînă termină de curățat gheața de zăpadă un autovehicul destul de măricel. Asemenea unui patinator, face ture în jurul terenului, lăsînd în urma sa dungi lucioase. „Parcă ar fi un urs, ce mare e", se aude venind de la unul din tinerii așezați la coadă, care după alte două minute primește liber pe gheață. Unii o pornesc în forță, luîndu-și avînt și alunecînd iute de la un capăt la celălalt. Restul o pornesc fie mai ușor, fie strîns legat de cineva care se pricepe. „Să nu-mi dai drumul, jur că dacă pic te iau și pe tine cu mine", îi spune o fată băiatului de a cărui mînecă stă ancorată cu unghiile. Urmîndu-le exemplul, eu și încă alți cîțiva începători încercăm să ne agățăm de cel mai apropiat lucru, în cazul nostru fiind balustrada de pe margine.

Veteran cu vîrsta unui începător

Încetul cu încetul încep să alunec cît de cît, patinînd nici mai mult de o jumătate de metru, cînd piciorul stîng îmi fuge într-o direcție, părăsind cursul stabilit și iar mă agăț de cel mai apropiat sprijin. Cîteva minute iau o pauză, cînd de-

odată trece pe lîngă mine un copil de vreo șase–șapte ani urmat din spate de mama lui. Și ea tot cu ajutorul marginii se mișcă pe terenul alunecos, încercînd cu greu să țină pasul cu micuțul care i-o tot ia înainte. „Stai mamă, nu te mai grăbi atît de tare, vrei să cad jos?", la care băiatul se întoarce spre ea și începe să rîdă. „Hai odată, că vreau să mă dau mai mult. Uite, mai am un pic și ajung dincolo", zice întinzîndu-și degetul arătător către partea cealaltă de teren. Și dintr-o mișcare o zbughește spre locul țintit, lăsîndu-i în urmă pe toți care încă patinau cu bara în brațe.

Paul ANDRICI

Crăiasa căzăturilor

● o băbuță cu țigara în gură își filmează nepotelul care e singur pe gheață și tot pică și plînge

Mai sînt zece minute pînă la fix. Patinele și mănușile sînt la locul lor, la fel și frica de gheață a unora. Ne tremură buza de jos, dar aventura începe în ciuda rîsetelor ori grijilor confraților de alunecuș. Și patinăm, patinăm iarna!

După vreo cîteva ture fără pauză, așa, de încălzire, aproape mă izbesc de-un nene care pare că face niște scheme, stînd cu ochii în sus. „Uită-te încoa'", strigă de pe margine cineva care face poze întruna. Probabil o fi soția ori iubita acestuia, pentru că o fană sigur nu e. Lîngă ea, o băbuță cu țigara în gură își filmează nepotelul care e singur pe gheață și tot pică și plînge.

Dar nu e singurul copil venit. Pe lîngă parapetul de pe margine o mămică puțin cam nesigură pe picioarele ei își ajută tîncul să patineze. „Hai, măi mamă măi. Ține-ți puțin echilibrul", îi zice femeia în timp ce bărbatul ei filmează. Mă hotărăsc să apar și eu pe amintirea lor de familie, așa că o ajut pe mămică și o țin pe micuță împreună cu amica lui **Andrei**, cît timp își trage ea sufletul. Dar nu e așa de ușor precum părea pentru că domnișorica, firavă din fire, nu face decît să se lase pe spate și s-alunce, iar cum nici echilibrul nostru nu-i prea strașnic, abandonăm misiunea de buni samariteni. Și dacă mai vine și **Cătălin** și te prinde de geacă pentru că „așa-i oprirea de urgență", chiar că îi putem considera pe copii mult mai iscusiți decît noi.

Îndrăzniți s-alunecați

Chiar dacă atmosfera se liniștește puțin după ce se înserează, un grup de nemțoi zgomotoși care se dau în stambă pe gheață se fac remarcați. De fapt, miezul grupului e un pletos cu un aparat foto și-o domnișoară care, după îmbrăcămintea subțire de pe ea, ai crede că a confundat zăpada cu iarba verde. Păi ce e mai potrivit decît o pereche de colanți și un sacou pentru a-ți arăta măiestria pe patine? Încerc să depășesc momentul, însă, prin ochelarii mei aproape aburiți, mi se înfățișează o altă minunăție. Domnișoara cu pricina își pune prietenul frezat să-i pozeze cicatricea de la operația de apendicită sau o vînătaie pe care și-a făcut-o după ce a plonjat pe covorul rece.

Nu știu dacă e vreun fel de tradiție la nemți, dar pozată și fericită, fata își continuă rolul de **Robin Hood** al gheții. Noroc că patinoarul se tot golește și are loc să se desfășoare, dar spectacolul îi e întrerupt de un băiat înalt care patinează cu o ușurință care-ți cască gura și care te face să te întrebi: „Bă, oare ăsta o fi Chuck Norris?"

Iuliana LEONTI

Sub umbrela lui Ferdinand I

În Fundație stau pe rafturi cărțile tezaurului românesc

● inițial, instituția a fost parte componentă a bibliotecii celei mai vechi instituții de învățământ modern din țară ● din cauza problemelor economice, clădirea nu a fost inaugurată oficial

Așezată la răscruce, la intersecția Bulevardului Carol cu strada Păcurari, Biblioteca Centrală Universitară din Iași „Mihai Eminescu" (BCU) este mărturia rezistenței culturii românești în fața dezastrelor de orice fel. Nici cutremurul, nici războaiele și nici recesiunea din prima jumătate a secolului trecut nu au vătămat-o, ci doar i-au rătăcit o parte dintre valorile sale. În toamna anului 2010, BCU sărbătorea 170 de ani de la „prima donație notabilă, de 400-500 de cărți, oferită fundației noastre. Dacă s-au donat atîtea cărți, e clar că funcționam încă de atunci ca o bibliotecă", explica cu acea ocazie Camelia Boca, șeful Departamentului de Marketing de la BCU.

Biblioteca Centrală Universitară „Mihai Eminescu" din **Iași (BCU)** este cea mai veche instituție de acest fel din țară și una dintre cele mai importante biblioteci enciclopedice din **România**. Începuturile sale sînt legate de renașterea culturală din timpul domniei lui **Vasile Lupu**, însă data oficială care marchează debutul istoriei bibliotecii universitare ieșene este 8 noiembrie 1839, cînd domnitorul **Mihail Sturdza** a donat aproximativ 500 de volume **Academiei Mihăilene**. **BCU** deține un sediu central și 12 filiale care reprezintă biblioteci ale facultăților **Universității „Alexandru Ioan Cuza"**, **(UAIC)** plus cele ale **Grădinii Botanice**, **Observatorului Astronomic**, și **Muzeului de Istorie Naturală**.

Biblioteca are personalitate juridică, dar funcționează în subordinea **Ministerului Educației**, **Cercetării**, **Tineretului și Sportului (MECTS)**, ca instituție afiliată. Tot ministerul alocă finanțarea pentru serviciile sale, iar ministrul, la propunerea **Senatului UAIC**, numește directorul (în prezent în funcție este prof. univ. dr. **Alexandru Călinescu**, critic și istoric literar), care ulterior, devine membru al aceluiași **Senat**. Conform **Regulamentului de Funcționare** al **BCU – Iași**, în bibliotecă au acces cadrele didactice universitare, studenții din instituțiile de învățământ superior de stat și particular din **Iași**, studenți străini cuprinși în programe și proiecte educaționale, cercetători ai institutelor academice, doctoranzi, absolvenți ai unor institute de învățământ superior și elevi din clasa terminală de liceu, cu recomandarea școlii (numai la sală).

Un edificiu regal

Inițial, **BCU** a fost parte componentă a bibliotecii celei mai vechi instituții de învățământ modern din țară, modificîndu-și în timp doar denumirea, fiind cunoscută sub numele de **Biblioteca Universității din Iași**, **Biblioteca „Ulpia"**, Biblioteca **Centrală** și **Biblioteca „Nicolae Bălcescu"**. Între 1835-1860 a funcționat în clădirea **Universității** vechi din **Iași** (actuala **Universitate de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa"**), apoi, în **Universitatea** nouă (actualmente **Biblioteca** și **Corpul A** al **Universității Tehnice „Gh. Asachi"**), iar după cel de-al **Doilea Război Mondial**, în clădirea **Bibliotecii Fundațiunii „Regele Ferdinand I"**.

Iar **Fundația universitară „Regele Ferdinand I"** s-a înființat pentru a marca împlinirea vîrstei de 60 de ani de către regele însuși. Proiectul a fost legiferat în ședințele din 29 octombrie și, respectiv, 19 noiembrie 1925 ale celor două camere ale **Parlamentului României Mari**. Ulterior, s-a cumpărat terenul pe care în prezent se află **BCU**, iar în urma concursului de proiecte, inginerul **Emil Prager** a construit clădirea în patru ani (1930-1934), după planurile arhitectului **Constantin Jotzu**.

Paznicul din rondul spre Copou

Însă, din cauza problemelor economice, clădirea nu a fost inaugurată oficial. Interiorul acesteia este realizat din marmură de **Carrara** și mozaic venețian, iar exteriorul este decorat cu coloane în stil ionic, pilaștri neodorici, cu frontoane triunghiulare și medalioane ale unor personalități culturale românești. În proiectul inițial, pe acoperișul **Fundației** trebuiau așezate statuile cu cei mai reprezentativi conducători din istoria românilor, printre ei regăsindu-se **Carol I** și **Ferdinand**, tocmai pentru a sublinia locul celor doi regi în identitatea poporului român. Pentru că au existat temeri că structura de rezistență a clădirii nu va suporta o astfel de greutate, „Grupul statuar" a fost aranjat inițial în curtea bibliotecii, fiind mutat în 1968 în **Parcul Voievozilor**.

Pe parcursul celor 170 de ani, **BCU** și-a închis porțile în mai multe rînduri. Lipsa de spațiu, calamitățile naturale sau cele provocate, cutremurul din 1940, criza economice de la începutul secolului al XX-lea, sau cele două războaie mondiale, sînt principalele cauze care au determinat risipirea sau reducerea fondului de carte. În prezent, acesta este format din aproximativ 2.500.000 de unități bibliografice, dintre care 100.000 fac parte din fondul tezaur al **BCU**. Acesta cuprinde bibliotecile particulare donate de unele familii reprezentative pentru cultura românească (**C. Hurmuzachi**, **M. Sturdza**, **T. Maiorescu**, etc.) sau de mănăstiri. O parte dintre volume sînt semnate de mari personalități.

Depozite cu aripi

În prezent, clădirea **BCU** este structurată pe trei niveluri, plus subsolul și partea intermediară dintre parter și primul nivel (mezanin). Astfel, în subsolul central și cel din aripa stîngă, dinspre **Bulevardul Carol**, se găsesc depozite de carte, iar în subsolul dinspre strada **Păcurari** se află uzina de carte. La parter, în partea dreaptă, sînt atelierele de legătorie, multiplicare și tîmplărie; în partea stîngă se află o sală de lectură, iar în holul central **Aula „Mihai Eminescu"**, vestiarul și administrația. Nivelul intermediar dintre parter și etajul I este folosit pentru birouri în care se ține evidența cataloagelor, iar la primul etaj se găsesc două săli de lectură pentru studenți, serviciul relații cu publicul, o sală de referințe, un atelier foto și un depozit al publicațiilor de grup. La nivelul al doilea se găsesc birourile de bibliografie, cel al directorului și două săli de lectură pentru periodice și pentru profesori și cercetători, iar pe etajul al III-lea, cel care corespunde cupolei, sînt amenajate depozite de carte.

Iulia CIUHU

Foștii directori

❒ **Dimitrie Gusti** – Primul director al bibliotecii, om de cultură, scriitor și tipograf, acesta întocmește un catalog complet al fondului de carte, de altfel, primul de acest gen din țară.

❒ **Teodor Codrescu** – Jurnalist, traducător, scriitor și colecționar de documente istorice, acesta are grijă de dezvoltarea instituției, iar în 1844 primește încă două săli în afara camerei de lectură.

❒ **Bogdan Petriceicu Hașdeu** – Academician, enciclopedist, jurist, lingvist, folclorist, publicist, istoric și om politic, acesta donează bibliotecii 4000 de volume

❒ **M. Buznea** – În perioada în care a funcționat ca director, 1864, s-a remarcat prin întocmirea cu meticulozitate a unor inventare de donații, prin adresele către tipografii privind respectarea prevederilor depozitului legal.

❒ **Petre Maler Câmpeanu** – Autor de manuale, traducător și pedagog renumit în epocă, profesorul a predat înainte de a ajunge director la **Academia Mihăileană**, unde a ținut și numeroase prelegeri de istorie a literaturii și versificațiunii române.

❒ **Cezar Cătănescu** – Perioada sa de directorat se remarcă prin tipărirea „Catalogului general al Bibliotecii Centrale din Iași"

❒ **Samson Bodnărescu** – Scriitor și profesor respectat, acesta a donat un fond de carte de excepție bibliotecii înainte de a părăsi conducerea acesteia, cedînd postul prietenului său, **Mihai Eminescu**.

❒ **Mihai Eminescu** – S-a ocupat intens de completarea fondului de carte cu cărți, pe care le urmărea de la anticari sau particulari. Geniul literaturii românești a urmărit depistarea și achiziționarea cu orice preț, dar nu unul exagerat, a manuscriselor și cărților vechi și rare. Putem spune că poetul a fost primul care a făcut muncă de patrimoniu.

❒ **Dimitrie Petrino** – Abandonează inițiativele lui **Eminescu** și tratează biblioteca în funcție de interesele politice ale vremii, avînd o grijă mai mare pentru măgulirea personală a miniștrilor decît pentru interesul instituției.

❒ **Ioan Caragiani** – În timpul celor două mandate la conducerea **BCU**, folcloristul și traducătorul conferă bibliotecii o anumită stabilitate, cu o slabă fluctuație de personal.

❒ **Giorge Pascu** – Profesorul universitar îndeplinește mai întîi funcția de subbibliotecar, iar apoi obține două mandate de director.

❒ **Petre Andrei** – Sociolog de avengură, se încadrează în specificul perioadei în care tinerii cu studii proaspete și temeinice la facultăți de prestigiu atît din țară cît și din străinătate, care încearcă să reîntinerească instituția ieșeană.

❒ **Karl Kurt Klein** – Personaj marcant, ce reușește să reorganizeze din temelii activitatea și structura bibliotecii. Pune bazele unei biblioteci științifice, moderne și cu personal calificat, dispunînd de instrumente de lucru în vigoare pe plan internațional.

❒ **Bronislav Irion** – Discipol al directorului precedent, **Karl Kurt Klein**, căruia îi urmează exemplul, mergînd pe același sistem și continuîndu-i proiectele.

❒ **Grigore Botez** – Sub directoratul său, fondul de publicații crește într-un număr impresionabil, reușind să facă ca **BCU Iași** un adevărat focar activ de cultură.

❒ **Mihai Bordeianu** – Recunoscut în istoria instituției pentru faptul că a pus în lumină numeroase valori deja existente ale bibliotecii.

❒ **Corneliu Stefanache** – Deși a condus o perioadă scurtă biblioteca ieșeană, prozatorul a reușit cu ajutorul abordării și viziunii sale să realizeze deziderate fundamentale ale instituției, pentru care se făcuseră și eforturi anterioare.

conform siteului students.info.uaic.ro

Statistici

Fond existent: aproximativ 2.500.000 unități bibliografice;

Fondul tezaur: aproximativ 100.000 de manuscrise, incunabule, carte veche românească și străină, hărți, documente, albume și piese de arhivă;

Intrări în cursul anului 2011: aproximativ 32.500;

Abonamente românești: 222;

Abonamente străine: 21;

Abonamente baze de date (Proquest, Springerlink, ISSN - peste 22.000 titluri): 29 baze de date;

Stații de lucru pentru utilizatori: 179;

Utilizatori înscriși: aproximativ 35.000;

Utilizatori activi: aproximativ 17.000;

Frecvența: aproximativ 480.000;

Tranzacții de împrumut: aproximativ 818.000 de documente eliberate pentru împrumut, la sală și la domiciliu;

Titluri solicitate de biblioteca altor biblioteci – 853;

Titluri primite de BCU Iași de la alte biblioteci – 853;

Titluri solicitate bibliotecii de alte biblioteci – 1185;

Titluri furnizate de biblioteca altor biblioteci – 1185;

Schimb internațional: 439 de parteneri din 52 de țări;

Cărți primite: 977;

Titluri periodice primite: 796.

conform www.bcu-iasi.ro

Armaghedon vs. Home Alone 3

Pe 21 decembrie 2012 se spune că va veni sfîrșitul lumii. Pînă la Armaghedon însă, ne mănîncă de vii facturile la întreținere și depresiile de sezon. Așa că ne îngropăm, preventiv, în fotolii, privim cu drag la Moș Crăciunii de plastic și legăm cu fundițe roșii gîndurile negre.

Colindați de Apocalipsă

● băieții care-au inventat Sfîrșitul Lumii probabil au văzut cît de profitabil e Crăciunul pentru Carrefour și Biserică ● trăiesc într-o ipocrizie asumată, fiindcă nu se schimbă cu nimic lumea în decembrie

Ultimul meci

● înainte de toate trebuie un drum pe la biserică, să nu cumva să te prindă tragedia cu vreun păcat nemărturisit

Dintre Crăciun și Sfîrșitul Lumii aș alege mereu sfîrșitul Crăciunului. Nu că aș avea ceva în mod special cu motivele gratuite de a sta degeaba și de a bea și a mînca în plus, dar goana după consum și fericirea la promoție mă irită mai ceva ca beteala cu sclipici.

Băieții care-au inventat **Sfîrșitul Lumii** probabil au văzut cît de profitabil e **Crăciunul** pentru **Carrefour** și **Biserică** și s-au gîndit să facă ceva mai universal, din care să poată suge bani și alte afaceri. Dacă pentru anualul 25 decembrie cumperi cadouri, mîncare, băutură și mai dai un ban și la preot, să fie totul OK, în cazul **Apocalipsei** se schimbă treaba.

Înainte de toate și de toate trebuie un drum pe la biserică, să nu cumva să te prindă tragedia cu vreun păcat nemărturisit. Apoi treci pe la farmacie: antidepresive, metoclopramid, picături de ochi, pastile de tuse cu efect halucinogen, Smecta, orice crezi că ți-ar folosi la început de sfîrșit. Urmează proviziile serioase: mîncare, băutură și arme. Călugării tibetani spun că toată treaba ar putea să dureze și trei luni, timp în care **Pămîntul** va fi privat de electricitate, și recomandă să te baricadezi în casă sau să te retragi în natură. Deci cartofi, lemne, cărbuni, lăzi frigorifice, ceafă de porc și cîteva casolete de mici (nu se poate sfîrșitul lumii fără un grătărel), vin alb, vin roșu, țuică, coniac, cîte o bîtă pentru fiecare membru al familiei, pușcă dacă ai permis de port armă, pușcă și dacă n-ai (cine mai verifică în prag de **Apocalipsă**?), lanterne, baterii, vestă antiglonț (ce, crezi că o să fii singurul cu pușcă?) și, cel mai important, o telecomandă.

Ar fi păcat să treacă sfîrșitul lumii și să nu prinzi și tu, orinde-ai fi, meciul dintre cei care-au stat acasă și și-au văzut de treabă și nebunii ca tine.

Ioan STOLERU

Scrisoare fără timbru

● vreau și un curcubeu care să alunge norii

Dragă **Moș Crăciun**, vreau ca anul ăsta să îmi aduci un brad sub care să îmi ascund cadourile pe care le voi primi. De la tine. Le vreau împachetate în ambalaj roșu cu fundițe albe, legate cu patru bucle. Sau mai degrabă să fie roșii. Fundițele.

Vreau ca atunci cînd deschid cutiile să găsesc unicorni roz și păpuși cu părul blond lung pînă la călcîie, care culeg flori de cîmp și își împletesc coronițe din levănțică. Și mai vreau și un curcubeu care să alunge norii ăștia de se cred stăpînii cerului. Unii spun că nu vom mai avea zile senine și că în curînd va ploua cu meteoriți. Nu știu ce sînt ăia, probabil niște bulgări mai mari de zăpadă care își schimbă formele. Mi-ar plăcea să se transforme în brioșe sau în buburuze uriașe și să le adun pe toate, din toată lumea, să le așez lîngă oamenii de zăpadă. Vreau să îmi fac o armată și să îi îmbrac cu rochii de zîne. Am auzit că înainte de ziua ta vom primi vizitatori din spațiu. Nu știu care spațiu, dar sper să nu fie din celălalt cartier pentru că nu mă împac bine cu copiii de acolo. Poți să îmi aduci și niște fulare?

Mama nu vrea să îmi ia o pisică, așa că te rog pe tine să vorbești cu ea și să o convingi. Mi-aș dori una albă, pufoasă și cu ochii portocalii. Și una neagră, cu ochi galbeni. M-am gîndit deja și la nume: **Tinkerbell** și **Peter Pan**. Mai vreau și o trambulină ca să sar de pe ea în piscina pe care încă nu o am, dar îl voi ruga pe tata să îmi cumpere una. Dar nu acum, pentru că e foarte frig afară și îngheață apa. Unii zic că și **Pămîntul** va îngheța și că va fi ca la **Polul Nord**, ca la tine acasă.

Ai putea să îmi aduci cadourile cu cîteva zile înainte de **Crăciun**? I-am auzit pe părinți discutînd că ne vom muta într-un cartier care se numește „subteran”, dar nu știu adresa. Îți mai trimit și anul viitor o scrisoare ca să știi unde să îmi trimiți darurile.

Cătălina DOBROVICEANU

Nu-mi violați Crăciunul!

● lumea văzută prin oglinda geamului troienit pe jumătate e înfiorătoare

Îmi plac filmele americane. De popcorn. Blockbustere. Comerciale. Îmi place și **Crăciunul**. De fapt, de acolo am învățat să-mi placă. De la filmele pe care le difuza **PRO TV**-ul cînd eram mic și în fața cărora îmi boldeam ochii în fiecare decembrie. De acolo mi-am băgat în cap fără să mă spăl pe creier că fără sărbătoarea asta nu se poate și nu-ți prieste dac-o petreci altcumva decît în familie.

Și da, trăiesc într-o ipocrizie asumată, fiindcă nu se schimbă cu nimic lumea în decembrie. Nu le cresc cerbilor nasuri roșii să înceapă să zboare, nu vin să îndeplinească dorințele bătrînei cu barba deasă și cojoace roșii și nici nu poți zice că iarna e cel mai „festiv” anotimp din tot anul. Căci printre înzăpeziri, topiri, înghețuri, friguri crunte, oamenii o duc mai prost iarna decît în oricare altă lună din an. Nu mai ies din casă, iar cînd o fac riscă să-și rupă oasele pe ghețușurile care se ascund sub munții de zăpadă pe care oficialitățile niciodată nu le curăță cum trebuie, și plătesc la întreținere cîte un salariu și jumătate în fiecare lună. Asta cînd este căldură și nu sînt nevoiți să se-ncălzească la ochiurile aprinse de la aragazul din bucătărie.

Decembrie e și luna sinucigașilor. E momentul acela în care facturile nu mai încap în căsuța poștală, iar la bancă te temi să mergi să vezi dacă mai ai vreo leț-caie de frică să nu-ți ridice mașina cu care ai ajuns acolo. Momentul în care îți dai seama că parcă, de unul singur, n-ai pentru ce trăi.

De aceea e nevoie de **Crăciun** și de filme americane cu căței pufoși care fac să ningă, cu elfi îmbrăcați în verde care aduc cadouri și cu oamenii care se salvează unii pe alții. Fiindcă în realitate, lumea văzută prin oglinda geamului troienit pe jumătate e înfiorătoare. De aceea nu are nimeni dreptul să strice **Crăciunul**. Nici măcar cu sfîrșitul lumii.

Cătălin HOPULELE

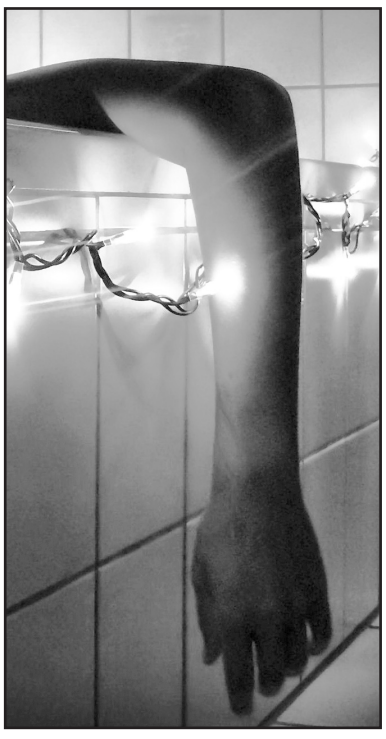

Decembrie e și luna sinucigașilor

Pe podul cu draci

● sfîrșitul va veni mai degrabă din gura noastră hulpavă după vorbe și după gusturi bănoase

În miezul iernii viața pare mai mult ruptă din **Iad** decît o sărbătoare. Oamenii se crucesc mai des, ca de-un necurat, la troienele care le acoperă din urmă pașii, la miile de lumini care se spînzură de toți brazii și spînzură banii publici, la prețurile de pe galantarele sleite de-o carne prea bună fiindcă-i prea scumpă. Iarna nu-i prilej de serenitate cît e de zbucium, de tămbălău și de drăcovenii.

E ca și cum ai trece, noaptea, pe deasupra rîndurilor de zăpadă îngrămădite peste scîndurile pasarelei de la subțire de sub tine ca o pojghiță de gheață prinsă pe-un rîu care se zbate, veninos, dedesubt. Și crezi c-ai să te înec în nimic, c-ai să tai pătura albă de pe pămînt ca o patină, însă scîrțîie zăpada, nu lemnul. La capătul podului începe să latre o bestie la tine, te urmărește cu-n urlet pe care nu-l găsești, te înțeapă plămînii de fugă. De fapt, sub piatra udă a scărilor, o cățelusă își strînge sub trup puii născuți în frig, de frica namilei de umbră pe care-o lași în urmă. Și clopotele bisericii nu se zguduie atît de tîrziu fiindcă vine nă-

Ultima răsuflare nu se va trage înaintea unui val de foc

Gară. Te-ncovoaie frigul ca un semn din ceruri că meriți să fii strîns la nesfîrșit într-o menghină rece, pînă te lepezi de toate pentru o cană de ceai care să te umfle-napoi în formă de om. Se-ndreaptă spre tine cîte-o umbră, mereu cîte una singură, din capătul celălalt, cu ochi goi care se-aprind în mintea ta și te pîrlesc pe frunte. Și te sufocă apropierea pînă la junghi, însă cînd ajungi lîngă strigoi îți spune „Bună seara” blînd, ca de la un trup înghețat la altul și are chip rumenit, ca un măr copt, dulce. Pocnește scîndura pasta, ci fiindcă ninge de două zile și oamenilor le place să creadă în zurgălăii uriași aducători de soare.

Ultima răsuflare nu se va trage înaintea unui val de foc, nici nu ne-or mînca dihănii fabuloase. Trecuți și prin ape și prin flăcări, sfîrșitul va veni mai degrabă din gura noastră hulpavă după vorbe și după gusturi bănoase. Degeaba ne mințim că ne-ncordăm ca de apocalipsă, cînd mîncăm, bem și cumpărăm ca de **Crăciun**.

Anca TOMA

În căutarea unei dogme

● ne place să credem că trebuie să existe, indiferent de religie, o ordine a Universului

Încă de cînd facem cunoștință cu lumea, corpurile firave ne sînt bombardate cu zeci de informații care ne străpung adînc, pînă în textura sufletului, precum caninii unui lup ce-și înșfacă prada. Nu știm prea multe, și nici nu ne gîndim să punem la îndoială ceea ce ne imprimă simțurile care refuză orice pauză. Mai tîrziu, acceptăm cu ușurință toate convențiile care ne sînt transmise de către părinți, bunici, sau profesori, și învățăm să credem cu tărie în tot felul de lucruri. Dacă ești cuminte, vine **Moș Crăciun** și-ți aduce cadouri, dacă mănînci tot din farfurie, o să fii puternic precum un super-erou, dacă o să înveți bine la școală, vei ajunge director, sau dacă furi, și îți însumezi ceva ce nu-i al tău, trebuie să-ți asumi o pedeapsă.

Omul nu este un prădător, ci un supraviețuitor. Simpatizăm poveștile cu final fericit, și ne place să credem că trebuie să existe, indiferent de religie, o ordine a **Universului**, o moralitate neștirbită de la care nimic nu se poate abate. De fapt, ne apucăm orbește de toate capetele de sfoară, și ne punem speranța în cele mai mărunte lucruri, pentru că la urma urmei, cu toții trebuie să credem în ceva.

Însă, ce se întîmplă atunci cînd crezurile și certitudinile ne sînt înșfăcate, iar confuzia își marchează teritoriul în interiorul nostru? Balanța se înclină strîmb, iar dezamăgirile și neîmpliniriile își ascută încet unghiul față de sol, pînă ce se prăbușesc asemeni unui nuc zdrobit de timp, și ne transformă în niște golemi din fier. Sfîrșitul lumii nu vine anul acesta. Au spus-o atît maiașii, cît și oamenii de știință, însă, 2012 e un subiect în care poți să cazi ușor, odată cu clișeele care ne intoxică azi, precum criza financiară, politicienii corupți, sau ideea cum că nimic nu mai e ce a fost. Sînt mirat, totuși, că s-a uitat de încălzirea globală.

Iulian BÎRZOI

Din sacul roșu

Toți oamenii lui Moș Crăciun

De mai bine de o lună, pe rafturile din supermarket-uri, bătrînii din ciocolată își dau coate. Tot cam de atîta timp, prichindeii din grădinițe repetă pentru serbarea din Ajun, cînd îi va vizita Moș Crăciun, mai gîrbovit decît anul trecut, dar mai bogat ca oricînd. Cum un singur bătrînel nu poate ocoli Pămîntul într-o singură seară, Moșul cel adevărat și-a căutat ajutoare. Iar în Iași i-a chemat la datorie pe actorii din teatre sau pe bătrînii cu chip blînd. Doar lor le vine haina magică de parcă a fost croită chiar de cel de la Polul Nord.

● unii interpreți ai bătrînului din Laponia văd perioada asta ca pe o afacere, iar alții ca pe o bucurie ● copiii pe care îi vizitează sînt sinceri și imprevizibili

Decembrie și nici un pupic

● „eu mai știu cîteva poezii, tu însă nu mai ai cadouri”

–Moșule unde îți sînt renii?
–Parcați în pădure la Bucium.

Cătălin Cucu a fost odată un lup. Altădată șeful elefanților, iar de curînd „Gunoierul”. Înainte de un **Crăciun** a urcat pe scenă îmbrăcat ca un brad, iar de vreo patru ani joacă în costumul moșului din **Laponia** ca să-l aducă și la grădinițele din **Iași** cu bucurii. De fapt, chiar cel deal doilea rol pe care l-a primit la teatru a fost **Moș Crăciun**, deși atunci nu credea că o să îi iasă. „Băi fraților, eu am 70 de kilograme și 1,85 m. Arăt ca o paranteză pe scenă. Și colegii au zis că nu, tu te faci moș. Și m-am făcut. Purtam hăinoaiele alea mari, burtă, barbă și toate alea”. Iar acum pentru rolul din grădinițe și-a cumpărat plete, mănuși albe și costum pentru că piticii sînt foarte șugubeți și „dacă văd că ai melană, nu prea te bagă în seamă. Așa că m-am dus și mi-am luat o perucă blondă, mi-am făcut barbă și mustăți, iar cînd îi iau în brațe se uită la mine și zic «ăsta chiar e moșu, că are păr»”.

Cătălin face pe moșul din distracție. Alți colegi, doar pentru afaceri. Ei își trimit CV-uri la grădinițe din vară și, ca să-i aleagă educatoarele pentru serbarea din decembrie, promit că vin la pachet cu crăciunițe, reni sau zmei numai ca să onoreze cît mai multe cereri. Însă moșul de la **Teatrul Luceafărul** este bucuros că poate să stea cu picii pentru că sînt imprevizibili și curioși. Iar asta îi permite lui **Cătălin** să fie spontan și să nu învețe pe de rost replici, ca atunci cînd e pe scenă. De exemplu, sîmbăta trecută, un piticot „m-a întrebat ce salariu am, iar eu i-am zis că Moș Crăciun nu are salariu. La care el: «da’ce ești pe moca»?”. Altădată, după ce piticii văzuseră la televizor că moșul se îmbracă în albastru, face karate și își ia jucăriile de la **Metro**, l-au întrebat aproape supărați de ce e îmbrăcat în roșu și de ce nu mai face jucării în uzina din **Laponia**, ci le ia gata făcute de la supermarket. Iar moșul a trebuit să găsească explicații.

Patru perechi de mănuși

Înainte să-l interpreteze pe **Moș Crăciun**, actorul păstrează un ritual. Nu bea și nici nu fumează, iar cînd intră în sală, poartă mănuși pentru că sînt părinți care se gîndesc că „vai, de mine, nu cumva copilul să ia ceva”. Și din același motiv, pentru ca să fie liniștiți părinții, moșul nici nu pupă copiii, chiar dacă ei se întind ca să-i atingă obrazul cu buzele lor moi. Pentru liniștea lui însă, a învățat din pățaniilor altora, că atunci cînd iei tîncul în brațe, nu trebuie să-i lași mîinile libere, ci să i le ții cu ale tale, pentru că altfel „nu știi ce îl apucă deodată și smulge barba, peruca sau mustățile” bătrînului bun, deconspirîndu-l în mijlocul serbării.

Apoi, în seara de **Ajun**, **Cătălin** merge și bate la ușile familiilor care îl cheamă din timp ca să aducă daruri copiilor. Odată a mers la un băiat atît de pregătit pentru întîlnirea cu bătrînelul blînd încît „mi-a spus vreo 20 de poezii și eu tot îi mai dădeam cîte un cadou. La un moment dat, mai aveam vreo patru cinci daruri și eram înnebunit așa că i le-am dat pe toate, iar el mi-a zis. «Da’ eu mai știu cîteva poezii, tu însă nu mai ai cadouri»”. Dar nu toți picii sînt așa de amuzanți. Există și cazuri în care fiind „copiii de bani gata sînt aroganți, mofturoși, iar dacă nu îi stăpînești, bat din picior și-ți zic «da’ dă-mi cadourile! Da’ tre să îmi spui o poezie. Nu spun nimic, dă-mi cadourile!»”. Și de pe margine părinții zîmbesc „iar eu parcă sînt în D-l. Goe”.

Însă acum cîțiva ani, unui **Moș Crăciun**, coleg cu **Cătălin**, „i s-a întîmplat un moment deosebit”. Un copil i-a întins timid la plecare într-un plic economiile sale și i-a zis: „Uite, ăștia sînt ca să cumperi jucării și pentru copiii săraci”.

Iulia CIUHU

Dincolo de mască este ’nea Ilie

Din mantaua ca o rodie

● Marcel are în loc de sanie trasă de reni o Alfa Romeo din 1998

Își netezește cu dosul palmei o sacoșă din care iese un colț de barbă și-un petic roș-alb de mînecă. **Marcel** a trebuit să se schimbe în mașină „ca să nu mă vadă copiii”, îmi zîmbește amuzat, bărbatul rotofei. Își scoate o batistă, „de asta am uitat”, și-și freacă obrajii pentru a face să se mai ducă din fardul care-i dădea bujori. Fiindcă e actor de peste douăzeci de ani, s-a obișnuit să-i mai scape vreun contur nesters, ca după reprezentație. „Și fiin’că îs bătrîn, mă mai oprește și-mi mai zice lumea pe stradă că mi-am uitat acuarelele pe față”.

În timpul liber, tot din drag de scenă, se deghizează fie în clovn, fie în **Moș Crăciun**, „după anotimp”. Așa a ajuns să lase „mutrele serioase pentru cei mari” și să-i amuze pe prichindei, care „sînt de o mie de ori mai greu de mulțumit”. Le-a învățat jocul, la început ghicind ce ar putea să-i bucure sau, din contr să-i sperie, și n-a renunțat la ideea că după ce sporovăiesc, cei mici trebuie să rămînă cu ceva folositor.

Din punga pe care-o tot foșnește scoate întîi barba cu zulufi albi, pe care și-o potrivește c-un elastic, aproape de urechi și haina roșie pe care și-o trece doar pe umeri. Scotocește prin sacul din plastic după căciula cu moț alb și-și drege vocea într-un „ohohoho, moșu’ n-are nimic pentru tine în desagă, fetiță, trebuia să-l suni cu o oră mai devreme sau să-i scrii”. Și rămîne cu vocea de bătrînel care-ar vrea să întîndă oricui o bucată de hîrtie și-un pix. Deși el nu vine din **Polul Nord** sau **Laponia**, și-n loc de sanie trasă de reni are o **Alfa Romeo** din 1998. Glumește că la bloc n-ar fi avut unde ține renii și a trebuit să-i dea.

Lui **Marcel** nu-i vine greu să intre în rolul moșului, „de dimineață tot fac asta”, povestește el, cu gîndul la fetițele pe care le-a vizitat puțin mai devreme „pentru că voiau să-l vadă pe Moșu’ înainte de Crăciun”. Fiind și ziua uneia dintre ele, părinții i-au făcut pe plac și l-au „comandat” pe bătrînel, care a venit cu pași apăsați și a bătut de trei ori cu toiagul în ușă. „Bățul mi-a fost mai greu să-l găsesc, trebuia să semene cu cel din cărțile de povești, așa că am bătut drumul pîn’ la un meșter de pe lîngă Botoșani să mi-l cioplească”, și-și aduce aminte că la fel a fost și-n cazul sacului pentru care a mers la o croitoreasă cînd materialul din catalog nu corespundea cu „ce mi-au trimis ei”. De altfel, cu restul costumației n-a avut probleme, n-a fost nevoie să-și pună o pernă în dreptul burții, „fiin’că pe asta o am de la natură, slavă Domnului”. Iar pentru că părul îi era deja alb, cu barba a trebuit să se mai joace, să o facă să arate precum culoarea sa naturală. „Oricît i-ai face să rîdă, copiii văd mai bine detaliile decît cei mari.”

Socotește că e deja tîrziu și „doamna Crăciun probabil mă așteaptă”, iar în minte îi revine un cadou căzut printre scaunele mașinii, pe care nu l-a văzut cînd unul dintre părinți a coborît în parcarea de pe alee și i-a umplut desaga cu jucării.

„Cumpărăturile nu intră în preț”, șoptește el poznaș, ca și cînd mi-ar zice un mare secret, și-și duce grijuliu un deget în dreptul gurii, „vezi să nu neaudă adevăratu’ Moș”.

Mădălina MORARU

Bocancii bătrînului cu verighetă

● costumul lui ’nea Ilie a fost croit de doamna Veronica

Copiii nu știu și nici nu trebuie să știe că undeva, nu departe de bazarul colorat al **Sucevei**, într-un bloc turn, trăiește **Moș Crăciun**. De vreo 40 de ani, la fiecare început de decembrie, își scutură hainele roșii de praf și le scoate cu grijă în frigul iernii. Nu înainte ca doamna lui, **Veronica**, să i le calce migălos și să-l întrebe „anu’ ăsta unde te duci?”. Atunci el zîmbește cu obrajii plini. Și-n casă miroase, negreșit, a sărbătoare cu gust de plăcinte și-a cuptor încins.

’Nea **Ilie** are 74 de ani și a fost șofer pe o mașină care transporta medicamente pentru farmacii, însă au trecut 20 de ani de-atunci. I-au nins, toți, pe creștet și i-au domolit, an de an, din ce în ce mai mult glasul și firea. E sfătos și domol, cald ca o pîine care ți se-nmoaie în palme, răsuflînd un parfum dulce de vatră. Crăciunița cu nume de copilă i-a îngăduit obiceiul și l-a iubit. Și atunci cînd Moșul se-nfățișa celor doi copii ai lor, dar și cînd pornea pe drumuri. „Plecam cu autobuzul la Șaru Dornei, la Vatra Dornei la rude, îmbrăcat cu toate straiele, cu masca lipită de nas, uneori abia respirînd” și cu buzunarul plin de bomboane. Fiindcă e **Moș Crăciun** toată luna, iar de întîlnește copii pe drum, își scutură mîna prin buzunar, c-o dibăcie de meșteșugar și scoate cîte-un dar mărunt, care se topește pe buzele strengarilor.

Costumul i l-a croit doamna **Veronica**, pe cînd lucra la fabrica de tricotaje **Zimbru**, să fie tot 40 de ani de-atunci. „E nimerit bine, legat cu o frînghiuță albă-roșie împletită, e aceleași și azi” și **Corina**, mezina, îl completează, duios „ei, mai retușam noi în fiecare an, mai îmbunătățeam. Îi mai puneam o insignă de fruntaș, ochelari de scafandru, acuma depindea și de copiii la care mergea”. Nu era chip să i se spună **Moș Crăciun** înainte de iarna lui ’89, iar fetița și băiatul și-l amintesc drept M**oș Gerilă**. „L-am recunoscut după verighetă, iar fratele meu după bocanci. Și el și mama au complotat ca eu să mai cred”, se-mbujorează ca o floare **Corina**, care-l știe pe **Moș** de cînd gîngurea. ’Nea **Ilie** iese și-acum din casă lăsînd în mintea copiilor, ai lui, ai vecinilor, ai oamenilor care-l opresc pe stradă să-l roage să vină cu ei, un fior ca un susur de viscol geros. „Poeziile li se șterg din gînd numai cînd îl văd pe Moșu’, unii rămîn înmărmuriți”, simte bătrînul cel mărunt și-ncărunțit de bunătate.

Mai mult de-o sticlă de vin n-a primit niciodată pentru că a ținut pe genunchi atîția pitici, nu-i **Moș** de-nchiriat. Cei doi frați i-au devenit spiriduși și dacă nici ei, nici crăciunița lui n-au vrut să meargă, vreodată, într-una din drumețiile de decembrie, ’nea **Ilie** tot și-a acoperit chipul cu masca lui de cauciuc, cu barbă lungă, albă, s-a-nfofolit în halatul lui roșu și-a pornit să le pună în mîini copiilor darurile din debaralele părinților. În ochii și-n vocea lui, **Moș Crăciun** nu-i defel o-nchipuire. „Du-te-acasă și Moșul o să vină cît de repede”, șoptește el vrăjit. Și glasul lui aduce c-o pîine caldă și-un miros dulce de vatră.

Anca TOMA

Numai dacă mă las a fi vulnerabil, expus,

● interviu cu regizorul de tea

În preajma lui, îți vine să taci. Nu rostește, ci emană cuvintele, le așază în constelații și le dă o consistență concretă, de parcă le-ai putea atinge cu mîna. De fapt, simți că înțelegi totul, de parcă ți-ai reaminti, dar ți se încleștează buzele, ca atunci cînd nu mai e nimic de adăugat, fiindcă alte cuvinte ar fi de prisos. Aproape că îți dorești ca omul care a ajuns în '69 în New York, la Centrul de Teatru Experimental La MaMa (La MaMa Experimental Theatre Center) și care-a studiat în '70 cu Peter Brook, la Paris, iar mai înainte de asta, l-a întîlnit pe Grotowski, să nu fie așa cum ți se arată. Dacă ai găsi în el o strîmbătură, i te-ai împotrivi și te-ai dezlega, i-ai vorbi, l-ai înfrunta. În '99, Asociația Criticilor de Teatru din Boston i-a oferit premiul Elliot Norton pentru Excelență (Elliot Norton Award for Sustained Excellence). În același an, Societatea Regizorilor și Coregrafilor din Statele Unite i-a oferit premiul George Abbot, pentru impactul cu care-a pecetluit arta dramatică a secolului XX. Tot atunci, Academia Română, împreună cu Fundația Română pentru Arte și Științe i-au oferit Premiul pentru Excelență în Cultura Română. A montat piese de teatru și operă în 39 de țări, este profesor la Universitatea Columbia și invitat să înzdrăvenească suflul artistic al studenților de la universități precum Harvard, New York School of Drama sau Conservatorul din Paris.
„Amîndouă sînt adevărate: și faptul că sînt special și faptul că sînt un nimeni", îți spune Andrei Șerban și intri pe nesimțite în pielea idiotului Mîșkin, iar lumea îți pare absurd de frumoasă, ca aceea pe care-ai trăit-o cu siguranță, dar nu mai știi exact cînd. De asta îți vine să taci.

OPINIA VECHE: În copilărie dirijați „îndrăcit" în fața oglinzii, pe muzica lui Toscaneli. Cum ați ajuns să vă umpleți de temeri, și frici, și nesiguranțe?

ANDREI ȘERBAN: Circumstanțele care ne fac, din păcate, pe toți, să pierdem foarte devreme, în adolescență, ceea ce ni s-a dat natural, în copilărie. Și în cazul meu a fost o conjunctură de elemente iscate din viața familiei mele și din viața din afară, fiindcă trăiam, firește, într-o societate opresivă. Am devenit, însă, așa, mai ales pe măsură ce m-am trezit la viața din jur. Din cauza întrebărilor care apăreau cu imensă brutalitate în mine! Din cauza întrebărilor...

O.V.: Precum „cine sînteți" și „ce căutați, de fapt, în viața asta"?

A.Ș.: ... Da. Poate sună teoretic, dar nu e cîtuși de puțin așa.

Tîrziu am învățat să nu mă mișc din fața întrebării

O.V.: Și-ați găsit un răspuns?

A.Ș.: Nu, nu! Orice răspuns pe care încercam să mi-l dau nu era altceva decît o încercare de-a mă proteja. Mi-am dat seama că toate răspunsurile pe care le găsim nu sînt altceva decît stratageme de apărare. Nu ajungem niciodată la vreun adevăr găsind un răspuns. Dimpotrivă! Toate răspunsurile noastre nu sînt altceva decît o coajă, un înveliș care ne acoperă ca o crustă, creîndu-ne iluzia c-am fi mai puțin vulnerabili. De fapt, răspunsurile nu sînt decît un paleativ! De asta nici nu rezistă. Fiindcă orice răspuns naște o nouă întrebare. Mi-am dat seama tîrziu în viață că cel mai valoros lucru posibil e să am puterea de-a sta în fața întrebării.

O.V.: Asta nu vă trezește panica?

A.Ș.: Mult timp, da, întrebările m-au dus spre anxietate și panică. Dar pînă la urmă am înțeles că dacă poți sta față în față cu întrebarea și să ai răbdare, ceva se va deschide. Mie îmi este foarte greu să am răbdare, fiindcă sînt extrem de agitat și de neliniștit din fire. Vreau răspunsuri rapide. Vreau să se întîmple totul acum! Și cînd sînt cu actorii fac așa. Ei îmi spun: „lasă să se adîncească personajul în mine, să se decanteze." Iar eu zic: „Nu! Vreau să-mi dai tot ce ai în clipa asta! Nu vreau să aștept pînă mîine! Acum trebuie să-mi dai!" Și-atunci actorul se forțează să scoată ceva din el, cînd încă nu este pregătit. În teatru, exact prin asta sînt de folos! Nerăbdarea mea îl ajută pe actor, îl mobilizează. Nerăbdarea mea față de mine însumi, însă, în viață, funcționează diferit. Foarte tîrziu și foarte greu am învățat asta: să am răbdare să stau în fața întrebării! Să nu mă mișc din fața ei și să nu trișez.

O.V.: Cum trișați?

A.Ș.: Din păcate, de obicei trișez găsind răspunsuri foarte istețe, care să mă păcălească pe mine însumi. Îmi zic: „A, da! Lasă că ies cu bine din asta. Știu cum trebuie făcut!" Iar în felul ăsta, mă strecor pe lîngă mine însumi, lăsînd întrebarea nerezolvată. De asta zic că cea mai valoroasă experiență pentru mine e aceea în care stai față în față cu întrebarea. Dacă reziști – asta e cel mai important, să reziști să stai în fața întrebării fără să i te sustragi, să rămîi așa, neavînd un răspuns și să suferi cu toată ființa fiindcă te găsești expus, neascuns după nici un răspuns, atunci înțelegi zidul. Asta e! Te găsești în fața întrebării ca în fața unui zid prin care nu poți trece. Dacă stai și dacă stai și dacă stai, ceva se va deschide! Ceva se va întîmpla!

O.V.: Vi s-a întîmplat „ceva"?

A.Ș.: Da! Am înțeles că răspunsul ori soluția nu le găsesc eu, nu eu le dau, ci vin din altă parte!

Ăsta e adevărul! Ultim! Că nu știm nimic!

O.V.: V-ați permis vreodată să începeți ceva nepregătit fiind, sperînd că veți intra în rezonanță cu lumea și lumea vă va ieși în întîmpinare?

A.Ș.: Tot ce-am realizat mai valoros în viață a fost pentru că m-am deschis ca ceva să intre.

O.V.: Ce înseamnă că v-ați deschis?

A.Ș.: Deschiderea aceasta e un fel de a te goli. Asta le spun și studenților cu care lucrez. De fapt, asta e tema *workshop*-urilor pe care le țin, cum a fost cel de la **Ipotești** ori de la **Mogoșoaia**. Să te deschizi înseamnă să uiți tot ceea ce ai învățat, să te dezveți de ceea ce crezi că știi, pentru că de fapt, nu știm nimic! În jurul noastru e un imens nor al necunoscutului! Ăsta e adevărul! Ultim! Că nu știm nimic! A fi deschis e o stare aflată în contrast cu a fi închis prin răspunsuri, cu a fi plin de ceea ce știi.

O.V.: Asta-i treaba răspunsurilor: să dea greutate, să formeze o crustă solidă peste nisipurile mișcătoare.

A.Ș.: Atunci cînd cred că știu, sînt într-adevăr plin de iluzia că știu și nu am nici un loc în mine, unde să intre altceva. Fiindcă sînt deja plin de ceea ce știu! Trebuie să mă dezvăț de ceea ce știu, să mă deschid în fața necunoscutului, ca să primesc surpriza, adică acel „altceva" pe care nu îl știam și care nu ar fi putut avea loc în mine, dacă nu m-aș fi golit. Numai dacă mă las a fi vulnerabil, numai dacă mă las expus, lipsit de apărarea unui răspuns, ceva se poate întîmpla! Altfel, rămîn greu și imobil. De asta spun că cel mai important lucru din viața mea a fost să înțeleg că numai în fața întrebării ceva mi se poate întîmpla. Dacă ai deja un răspuns, atunci ești plin de tine și nimic nu mai încape în ființa ta, nimic nu te mai poate pătrunde și înțepenești.

De fapt, sîntem niște furnici

O.V.: Cît ați trăit știind răspunsuri?

A.Ș.: Păi, cam toată viața! Bine, mai mult sau mai puțin, fiindcă am mai avut diferite crize.

O.V.: Era dezordine în dumneavoastră înainte să intrați în mănăstirea aceea zen?

A.Ș.: Era dezordine în mine și înainte, și-a fost dezordine și după. Fiindcă mănăstirea n-a rezolvat nimic – mi-a dat doar un gust că altceva e posibil, că se poate trăi și altfel decît mecanic, automat, cu șabloane, cu clișee, adică așa cum trăim noi, în mod normal, viața.

O.V.: Cu siguranță știați asta deja.

A.Ș.: O știam, desigur, dar numai în teorie. Nu o știam în trup! În trup am simțit-o prin meditația zen, cînd rămîi în stare de liniște cu tine însuți ore și ore în șir, dacă poți. Dar această meditație este numai o pregătire, pentru ca ceva să se întîmple. Ceea ce se întîmplă, însă, vine din afară. Adică, nu eu sînt cel care face ca „Troienele" sau „Indiile Galante" să fie un succes – dacă sînt un succes. Sînt convins de treaba asta, că nu eu fac lucrurile să se întîmple! Ceea ce fac eu e să mă deschid unei alte energii! Asta e tot! Mă pregătesc să las această energie să circule prin mine!

O.V.: Nu vă e teamă că v-ați pierde identitatea lăsîndu-vă să fiți jucăria unor energii universale?

A.Ș.: Focalizarea asupra identității poate să alunece foarte ușor înspre egoism și adularea sinelui, ceea ce este opusul stării în care ar trebui să ființăm.

O.V.: Ceea ce este specific mai cu seamă creatorilor.

A.Ș.: E specific, într-adevăr, fiindcă noi credem că sîntem niște zei. Niște zmei! Cînd, de fapt, sîntem niște furnici!

O.V.: ...

A.Ș.: Da! Așa este, crede-mă, nu sîntem altceva decît niște furnici! Dar ce ar trebui să fim, ei, bine, ar trebui să fim niște furnici conștiente că trebuie să servească o cauză mai înaltă decît cea a propriului lor ego! Noi sîntem aici nu ca să ne servim propria noastră nevoie de putere, satisfacție și vanitate, ci ca să servim „altceva"!

O.V.: Ce înseamnă „altceva"?

A.Ș.: Sîntem aici ca să servim viața, ca să servim planeta, ca să servim **Creatorul** care ne-a dat cadoul de-a fi aici, ca să-l servim pe **Celălalt**, iar nu pe noi înșine. În **Biblie** se spune asta: „Nu sînt aici ca să mă servesc pe mine, ci pe celălalt". Iar **Celălalt** poate fi fratele meu, copilul meu, prietenul meu, dar în primul rînd, **Celălalt** este **Omul**, adică semenul meu. Acestea sînt adevăruri biblice foarte simple pe care nu le practicăm deloc, în ciuda faptului că ne numim creștini!

Numai cînd te afli în liniște interioară, o forță puternică te poate pătrunde

O.V.: Șapte ani ați trăit, cum s-ar spune, burghez, căsătorit cu o contesă, îmbrățișat de public și de critici. Ce vă tot aduce înapoi în criză, de parcă binele nu vă prieste, nu vă adoarme, nu vă liniștește?

A.Ș.: Am avut norocul să nu cred niciodată în succes. Ăsta e un noroc, fiindcă unii îl au, iar alții, nu! Un vechi prieten înțelept din **New York,** mi-a spus: „E bine să ai tot succesul din lume, bucură-te de fiecare secundă de succes și nu crede nici o secundă în el". Bucură-te, dar nu crede! Exact asta e! În momentul în care trăiești cu asta, înțelegi că ceea ce se numește succes ori considerație socială nu reprezintă altceva decît niște convenții. Iar convențiile sînt numai niște aparențe. Nu de asta facem artă! Nu creăm ca să avem succes! Creăm ca să ne ajutăm pe noi și pe alții să trăim o viață mai bună, să trăim mai inteligent și mai sensibil.

O.V.: Fiindcă spuneați că în mănăstirea zen ați deprins ideea...

A.Ș.: Gustul! Gustul pentru meditație, gustul pentru liniștire!

În fiecare secundă, viața mea e tulburată

O.V.: De ce-ați căutat liniștirea și nu experiențele dionisiace?

A.Ș.: Pentru a ajunge acolo, trebuie mai întîi să fii liniștit. Dacă n-ai liniște, nici o energie de o forță și de o virulență precum cea dionisiacă nu poate intra în tine, fiindcă nu o poți primi. Numai cînd te afli în liniște interioară, o forță puternică te poate pătrunde, fiindcă altfel o respingi, o disipezi, o pierzi.

O.V.: Dumneavoastră sînteți taman un neliniștit.

A.Ș.: Da, sînt neliniștit tot timpul, din păcate! Trăiesc într-o agitație continuă! Mereu port în mine demonii mei, cu care mă lupt.

O.V.: Cum arată demonii aceștia?

A.Ș.: Sînt demonii tuturor vocilor interioare care sînt pline de negativitate, pline de frustrare!

O.V.: Frustrare? Față de tatăl dumneavoastră, care și-a negat vocația, ați devenit ceea ce simțeați că sînteți.

A.Ș.: Dar mai ales vocile frustrării te pot acapara, fiindcă viața e făcută din frustrare! În fiecare secundă, viața mea e tulburată. Nimic din afară nu-mi dă asigurarea că trăiesc bine, că am o viață bună, normală! Totul în jurul meu îmi arată că trăiesc cu picioarele în sus și cu capul în jos. Toată această comoție a tulburării în care trăim cu toții – în **America**, ori în **România**, tot aia e – mă zgîrie, mă prinde și pe mine, făcîndu-mă să fiu nemulțumit de mine, să nu duc viața pe care ar fi normal s-o duc, în afara mecanizării, în afara stereotipurilor. „Lumea și-a ieșit din matcă!", așa cum spune **Hamlet**! Deci, asta e! Cum fac ca

Faci sacrificii fiin

lipsit de apărare, ceva se poate întîmpla!

atru și operă Andrei Șerban

înăuntrul meu să nu fiu total acaparat de ce mi se întîmplă în afară? Ei bine, trebuie să port o luptă foarte acerbă cu mine însumi!

O.V.: V-ați format citindu-l pe Artaud. Lupta aceasta e experiența cruzimii-cu-propria-persoană?

A.Ș.: Exact! Asta e cruzimea cu propria persoană, să te împotrivești ție însuți, să nu te lași să aluneci, în ciuda disconfortului, în ciuda suferinței. Să nu te duci cu valul, ci să mergi împotriva lui, chiar dacă suferi. Să nu te lași prins de mecanismul ăsta îngrozitor al unei colectivități care e dusă ca o turmă, ci să te împotrivești, în ciuda absurdului, în ciuda suferinței și chiar în ciuda propriei tale neputințe.

Sîntem în furtună pînă în ultimul moment

O.V.: În biografie, scrieți că primele cuvinte au fost „mama, tata, avion", ca o prefigurare a „transplantării" dumneavoastră în America. Aveați un an cînd ați stat într-un adăpost antiaerian și scrieți că intuiția întunericului e posibil să vi se fi format atunci. În joaca dumneavoastră preferată, cu păpuși pe care le atîrnați de sfori, ca să le puteți manevra, ați văzut mai tîrziu o profețire a experienței din mănăstirea zen, cînd ați aflat despre curenții energetici care traversează oamenii. Păreți că încercați să vă așezați viața într-o ordine. Ați trăit cu teama că n-aveți nici un sens?

A.Ș.: ...Dar trăiesc și acum cu aceeași panică. Am avut-o mereu și nu m-am vindecat de ea. Nu cred că ajungi la finalul vieții cu asigurarea că ai avut un sens pe lumea asta. Nimeni nu te asigură că vei muri de-abia după ce vei fi dat un sens vieții tale. Pentru mine, cred că întrebarea asta îmi va rămîne pînă la final: „Cine sînt eu? Care e sensul acestei scurte treceri?" Dacă mi-aș zice într-o zi: „Ah! Acum știu care e sensul vieții mele", atunci aș putea să adorm. Atunci m-aș culca și n-aș mai avea de ce să mă trezesc.

O.V.: Dacă insomnia înseamnă viață...

A.Ș.: Dar să știi că... Uite! Care e ultima piesă a lui **Shakespeare**? „Furtuna". Se spune că **Shakespeare** este **Prospero**. Iar **Prospero**, ajuns pe insula aceasta magică, ajuns la înțelepciune, ajuns la înțelegere, e magul care deține toate secretele. Ce face el în final? Își rupe bagheta! Se spune că este piesa în care **Shakespeare** și-a găsit pacea cu sine însuși. Dar cum se numește această ultimă piesă? „Furtuna". Deci, ce vrea să spună asta? Sîntem în furtună pînă în ultimul moment! Nu știm nimic!

Zilnic mă simt mizerabil

O.V.: Spuneați mai devreme că fără liniște nu poți primi nici o forță, iar dumneavoastră, fiind un neliniștit, e limpede că nu trăiți așa cum ați dori s-o faceți...

A.Ș: Așa e! Tot timpul ar trebui să trăim fiind deschiși către mister, purtînd această conștiință. Din păcate, cea mai mare parte a zilei o trăiesc scufundat în negativitate.

O.V.: Păi de unde se adună atîta urît în jurul dumneavoastră?

A.Ș.: Din viață, cum de unde?! Tu unde trăiești, în **Iașul** tău? Pe-o insulă a fericirii?!

O.V.: În lumea din mintea mea, ca orice om.

A.Ș.: Păi cînd treci strada și unul te împroașcă cu noroi, iar altul se comportă cu tine ca un animal, nici atunci nu-ți dai seama că trăiești în plină negativitate, că viața noastră e scufundată în ură și-n frustrare?

O.V.: E mereu loc de-o alchimie în care în loc să urli, poți să rîzi.

A.Ș.: Dar pentru asta trebuie să lucrezi mult cu tine! Nu vine așa, plesnind din degete, odată cu „acum hotărăsc să nu mă mai atingă" și gata, nu te mai atinge! Ies pe stradă și vine unul care mă îmbrîncește și-i dau și eu un ghiont înapoi. Negativitatea asta se transmite instantaneu și ne mănîncă energiile cele mai bune. Poți să spui: „Să trăim pe alt plan". Dar nu putem trăi pe alt plan! Trăim unde sîntem, adică în mizerie spirituală totală, în criza spirituală continuă! Dar trebuie să avem, în același timp, foamea și dorința și voința să depășim stadiul nostru mizerabil în care ne trăim viața!

O.V.: Cînd v-ați simțit cel mai mizerabil în viața dumneavoastră?

A.Ș.: Tot timpul! Zilnic mă simt mizerabil cu viața mea. Văd mereu cum ne purtăm unii cu alții ca niște animale, iar nu ca niște ființe umane.

Cred că pentru asta sîntem creați, să fim împreună!

O.V.: Și ce înseamnă „ființă umană"?

A.Ș.: Înseamnă să putem trăi acea altă realitate de care nu ne dăm seama c-o purtăm în noi! Trăim pe orizontală și nu înțelegem că adevărata realitate este pe verticală!

O.V.: Ați experimentat această realitate și altfel decît prin teatru?

A.Ș.: Da. În anumite situații, pe fragmente, cu un anumit grup de oameni care sînt și ei interesați să înțeleagă ce înseamnă aspirația spre verticală, mi s-a întîmplat și mie să trăiesc această realitate. Dar pentru asta, îți trebuie anumite condiții și mai ales, un grup de oameni care să-ți împărtășească interesul pentru acest fel de-a simți. Deci nu poți fi singur!

O.V.: De ce nu?

A.Ș.: Păi nimic nu poți face de unul singur! De asta lucrez în **Teatru**. De unul singur nu pot să-l înțeleg pe **Shakespeare**. E mult prea mare, e mult peste nivelul meu! Am nevoie de tine, de 20 alții, să ne punem toți capetele împreună, să înțelegem ce-a scris omul acela, acolo! Și tot împreună, în această energie colectivă, în această comunitate survine întîmplarea. E aici ideea sfîntă de comunitate, nu cea comunistă, ci aceea biblică. Eu cred că pentru asta sîntem creați, să fim împreună! Avem nevoie unul de altul pentru ca energia să circule! De unul singur nu pot să fac nimic! Pînă și meditația poate fi individuală sau colectivă. Cînd meditezi împreună cu alții, o faci mult mai bine decît stînd la tine acasă! Fiindcă de la unul la altul se transmite ceva! Eu cred că **Cel de Sus** ne-a creat ca să fim împreună. Asta-i intuiția mea.

O.V.: Cum ați ajuns la concluzia că nu sîntem aici ca să fim fericiți?

A.Ș.: Poate că e prea radical exprimat, fiindcă nu vreau să par un masochist. Dar dacă trăim doar ca să căutăm fericirea personală, o apucăm pe un drum fără ieșire. Nu ca să-mi cumpăr o vilă, nu ca să fiu faimos, ca să am bani, ca să fiu admirat de alții, mi-am trăit viața! Toate aceste lucruri sînt absolut inutile! Nu pentru asta sîntem aici! Dacă le putem avea, foarte bine! Dar dacă doar pentru asta trăim, atunci trăim ca niște porci! Nu ca niște oameni! Porci care vor să mănînce, atîta tot!

Da! Nu vin de-aici! Aparțin unei alte lumi!

O.V.: Ați vrut vreodată să lăsați totul baltă, s-o luați, cum se spune, de la zero?

A.Ș.: Da, numai că n-am avut niciodată puterea. Sînt mult prea slab ca să pot face asta. M-am speriat mereu și-am revenit la ceea ce știu, adică la Teatru.

O.V.: V-ați gîndit totuși să deveniți un soi de pustnic?

A.Ș.: Da, m-am gîndit la asta, dar, iarăși, sînt prea slab. N-am avut puterea asta.

O.V.: Ați trăit vreo experiență cosmică?

A.Ș.: Cred că fiecare dintre noi are momente din astea, dar nu le realizăm. Dacă stai într-o noapte de vară și te uiți la stelele acelea foarte puternice, nu poți să nu simți că venim din altă parte! Nu, nu venim de-aici, ci din altă parte! E atît de reconfortant să simți că „Da! Nu vin de-aici! Aparțin unei alte lumi!".

Dacă m-aș împăca, aș fi gata să mor

O.V.: Începusem mai devreme să vă întreb, cînd spuneam că-i limpede că nu puteți trăi așa cum ați vrea, prin liniște, din pricina firii dumneavoastră. Vă simțiți vinovat?

A.Ș.: Da. Da...

O.V.: Și soluția...

A.Ș.: A vinovăției? Să repari trecutul

„De unul singur nu pot să fac nimic!"

prin ceea ce faci acum. Dacă stai și te jeluiești ori te plîngi de cît de oribil te-ai purtat într-o situație sau alta, nu faci decît să continui linia păcatului, aducînd vinovăția din trecut, în acum. Dar dacă o lași deoparte și spui că ce-a fost, a fost, iar în prezent poate fi altfel, prin ceea ce faci acum, repari trecutul și pregătești viitorul. Momentul „acum" contează! Această clipă!

O.V.: Vă apropiați de momentul împăcării cu propria persoană?

A.Ș.: Nu! Dacă m-aș împăca, aș fi gata să mor, iar eu nu sînt nici pe de parte pregătit să mor!

O.V.: Vă este frică.

A.Ș.: ...Mi-ar plăcea să spun că nu mi-e frică.

O.V.: Sigur că vă e.

A.Ș.: Așa e. Nu sînt atît de înaintat în înțelepciune încît să nu-mi fie frică. Dar ar trebui! Ar trebui să nu-mi fie frică! Văd din tot ceea ce citesc și cînd mă uit în jurul meu, la oameni absolut senini care parcă așteaptă moartea, că n-ar trebui să-mi fie frică! Știți cum se spune în filosofia indiană, că viața de-acum e o repetiție pentru viata ce va să vină. Dacă eu chiar cred asta, atunci n-ar trebui să-mi fie frică de moarte deloc! Ar trebui s-o aștept cu o anumită excitare, nu? Dar nu sînt încă suficient de înaintat spiritual, pentru asta.

O.V.: V-ați simțit însă aproape de moarte?

A.Ș.: ...Da. De mai multe ori am simțit asta, în momentele de depresie, în crizele de spiritualitate, atunci cînd nu sînt capabil să mă rog, deși intru într-o biserică, dar nu pot spune o rugăciune. Sînt momente de vid! De vid îngrozitor în care simt că sînt pe marginea prăpastiei. Atunci cînd ești capabil să te rogi, ești în mîini bune. Tot ce pot eu să fac în momentele astea e să conștientizez ce se întîmplă cu mine și unde sînt. Dacă sînt conștient de ce e cu mine, dacă sînt atent la ce se întîmplă cu mine, atunci ceva o să se schimbe. Însă dacă vreau să schimb ceva, nu se întîmplă nimic.

Depresia te ajută să te întărești după ce ieși din ea

O.V.: Credeți că orice om care are o conștiință e obligat la neliniște?

A.Ș.: Nu, dimpotrivă, eu cred că orice om care are o conștiință ar trebui să fie mai liniștit. Anxietatea vine, cred eu, din lipsă de conștiință, din incapacitatea de-a fi treaz, absolut treaz la faptul că în această clipă sîntem aici, vii și avem această imensă – dar, imensă favoare, care ni s-a făcut – să ne trăim potențialul, pe care, de fapt, nici nu-l activăm! Dacă am fi satisfăcuți cu ideea că trăim la potențialul la care-am fost chemați, cu inteligența, sensibilitatea și deschiderea cu care se așteaptă de la noi să trăim, cred că am găsi liniștea. Dacă am reuși, într-adevăr, să trăim miracolul pentru care-am fost invitați să fim aici, în loc să trăim întunericul, așa cum o facem, atunci, da, am trăi avînd conștiință. Adică am trăi cu demnitate.

O.V.: Spuneați la început că ați trăit aproape toată viața avînd răspunsuri, mai puțin în perioadele de criză, cînd nu v-ați mai putut fofila din fața întrebării. Ați trăit atacul de panică?

A.Ș.: De mai multe ori. Am trăit depresii adînci, deci mai mult decît atacuri de panică. Dar știi, dacă ajungi în aceste stări extrem de inconfortabile cum sînt depresiile adevărate, în care nu mai vezi lumina nicăieri, atunci cînd ieși din tunel – fiindcă ieși de acolo!, nimeni nu rămîne în tunel – îți dai seama ce important a fost pentru tine să te fi aflat în miezul întunericului. Pentru că atunci cînd îți dai seama c-ai ajuns într-un loc atît de disperat și atît de lipsit de orice ghidaj – interior sau exterior – simți că nu mai poți să revii acolo niciodată! Simți, pur și simplu, cu tot corpul, că nu mai e cazul, că nu mai e nevoie să mai revii acolo! Într-un fel, chiar această boală a depresiei te ajută să te întărești după ce ieși din ea. Deși pare ciudat, e adevărat! În cazul meu, așa s-a întîmplat!

O.V.: Cum ați trecut „dincolo" – pur și simplu v-ați trezit deodată, lumina era altfel și brusc ați știut c-ați ieșit?

A.Ș.: Da! Exact cum spui!

O.V.: ...

A.Ș.: Eram în **New York**, mă plimbam printr-un magazin de muzică, dar nu auzeam absolut nimic! Eram atît de deprimat, totul îmi părea absolut lipsit de sens încît ajunsesem ca un fel de zombi, ca o nălucă! Un mort viu eram! Și dintr-o dată, am apăsat un buton și-a izbucnit o simfonie de **Beethoven** care a sunat așa extraordinar, încît m-am trezit. Deodată, muzica m-a făcut să mă trezesc! Exact ca o lumină! Așa a fost!

Oana OLARIU

dacă asta e ceea ce „trebuie" să faci

O.V.: Ați încercat să faceți troc cu sacrificii, ca să vă cumpărați fericirea?

A.Ș.: Păi asta înseamnă sacrificiu: să renunți la ceva, ca „altceva" să devină posibil. Tot timpul e ideea asta, că prin renunțare, prin golire, faci loc unei alte întîmplări.

O.V.: Și n-ați fost înșelat, făcînd sacrificii de pomană, fără să primiți răsplata?

A.Ș.: Dar nu faci sacrificii ca să primești ceva în schimb! Nu e, așa cum ai spus, un troc. Faci sacrificii fiindcă asta e ceea ce „trebuie" să faci. Ce ți se dă, e decizia unei alte forțe, de dincolo de tine. Tot ceea ce poți tu să faci, e să sacrifici. Dar nu poți hotărî că o să și primești. Asta nu mai e în puterea ta. Tu poți doar să te pregătești pentru a deschide loc în tine și-n preajma ta unei întîmplări bune. Dar nicidecum nu ești tu cel care decide ce anume se întîmplă sau cînd anume se întîmplă. Întîmplarea în sine nu depinde mine, nu depinde de noi! Noi ne putem pregăti pentru întîmpinarea ei, dar n-o creăm noi!

O.V.: V-ați împrietenit așa de bine cu lipsa de control asupra vieții, încît să primiți tot ce vă iese în cale?

A.Ș.: Dar dimpotrivă, nu e o lipsă de control, ci o încercare continuă de-a mă îmblînzi, de-a mă canaliza, de-a mă disciplina! Numai înscriindu-mă pe-o anumită direcție, mi se dă șansa, prin efort, să fiu disponibil! Deci asta nu înseamnă lipsă de control, ci dimpotrivă, presupune foarte mult efort ca să mă păstrez în stare de deschidere, disponibil să mi se întîmple ceva. Concentrîndu-mă, focalizîndu-mă, ținîndu-mi în frîu demonii, eu mă adun, în loc să mă dezbin!

Revenirea din exod

De sărbători, românii sînt de mult întorși acasă

● Costel a plecat prima dată din România să-și încerce norocul în 1995, în Italia ● însă banii nu l-au ținut mult și de atunci a plecat din țară-n țară ● Adrian se întoarce în locul în care a crescut în căutare de mai bine

În bagaje și-au strîns toată viața

Nu toate mașinile cu număr de Italia care umplu străzile din țară la fiecare sărbătoare mai importantă aduc înapoi oameni cu dor de meleagurile de baștină. Unii români s-au întors demult acasă. Români în ochii cărora mirajul plecării în străinătate s-a spart în momentul în care mîncarea de pe masă a ajuns să coste mai mult decît cîștigau pe zi. Atunci și-au împachetat hainele și viața în geamantane mari și s-au întors în țara pe care o știau mai mult din poze. Țara pe care copiii lor n-au văzut-o niciodată. Pînă în 2011, nu plecaseră niciodată autocarele dinspre Grecia afît de pline cu oameni care nu plănuiau să se mai întoarcă.

E atît de cald, încît asfaltul se vede în ceață. Pe mijlocul străzii, un pahar de plastic care a supraviețuit roților mașinilor stă aproape să se topească, pleoștit și contorsionat. Pe trotuar, plouă. Din aparatele de aer condiționat de la fiecare balcon, pavelele sînt jilave pînă la bordură, ca după o aversă de primăvară. Pentru fiecare strop care se trîntește de pămînt, un fîsîit îndelungat se stinge în aer. **Atena** clocotește. **Strada Archanon** pare a se prelinge dinspre **Piața Omonia** spre capătul orașului, iar în inima lui, sediul unei firme de transport **Atena – România** de la **Murat** arată ca o cărămidă colorată printre clădirile alb-albastre care încununează bulevardul.

În fața firmei, pe o navetă de bere întoarsă și două scaune negre stau trei șoferi turci, după accent, care cîntă încet. I-aș spune doină, dar cuvintele li se rostogolesc de pe buze ca o incantație. „Te iubesc”, spune deodată cel mai înalt și palid. „Primele cuvinte pe care le-am învățat în română și care-mi plac cel mai mult”. O înșfacă pe bruneta corpolentă care fuma liniștită și care era un fel de stewardesă de cursă lungă cu autocarul. Își afundă capul în bustul ei și strigă, la care toți trei izbucnesc în rîs. Pe femeie nu pare să o deranjeze decît faptul că i s-a stins țigara. Aruncă și ce-a mai rămas din ea cu un gest de lehamite și se așază în brațele turcului.

În spatele acestora, pe o banchetă improvizată din scaune șubrede pusă chiar sub geamul firmei, stă **Costel**. Bărbat bine, la cel puțin doi metri înălțime și destul de gras. Dar nu ți-ai da seama dacă nu ar avea suflecat tricoul deasupra burții, peste care lovea, aritmic, cu palma. A ajuns aseară la sediu împreună cu familia și cei doi copii, o fată de cinci ani și un băiat de șapte. Credeau că pleacă o cursă spre **Bacău** la 19.30, dar programul pe site era prost și, de nervi, **Costel** a crăpat mînerul trolerului imens pe care l-am ajutat să-l îndese în sediu. Avea deja 20 de ore de cînd stătea acolo, iar copiii încă mai aveau energie să-l tragă de mîini să-i ducă peste tot. După ce a rupt cîteva ore de somn într-o mașină a celor de la **Murat**, cu scoci în loc de lunetă, numai de urcat pînă la **Acropolis** la 40 de grade nu avea chef. Totuși, o ridică cu o mînă de mijloc pe fata sa și o așază pe-un genunchi și, printre proteste țipate, îi scoate o banană din rucsacul cu **Hannah Montana** și începe să i-o rupă în bucăți mici pînă cînd copila începe să mănînce potolită.

Pe strada Archanon plouă din aparatele de aer condiționat

Costel zîmbește. A plecat prima dată din **România** să-și încerce norocul în 1995, în **Italia**. Tocmai ieșise din închisoare, unde a stat trei ani pentru ceva legat de-o fraudă. Îmi vorbește în barbă și nu-l înțeleg pînă cînd se răstește ca un buldog la mine. „Am furat bă. Am luat, mueram de foame”, și fața i se cutremură. În **Italia** a lucrat în construcții, cu ziua, cu ora, cu ce-a putut, dar n-a stat mult și s-a întors în **România**. „N-a mers, cheltuiam pe mîncare banii pentru care îmi crăpam capul pe șantiere”. A mai rămas cîteva luni ca zilier prin țară, s-a căsătorit, dar cînd soția i-a spus c-ar fi cazul să se așeze la casa lor și să nu mai stea la părinții ei, a plecat din nou. În 1997, în **Israel**. S-a întors definitiv după doi ani în care muncise la o firmă de renovări, care veneau din ușă-n ușă să monteze gresie și faianță. A stat cu mîinile pe glet mai mult decît pe soția sa. Rîde zgomotos în timp ce-și întinde palmele în față, mîngîind o pereche de sîni imaginari. Dar în 1999, cînd s-a întors, a fost un an bun. Atunci și-a luat prima mașină, un **Cielo** proaspăt ieșit de pe porțile uzinei care mirosea a nou. „Tu-ți dai seama ce-a-nsemnat asta pentru mine? Pînă la Ioana, toate lucrurile care mi-au căzut pe mînă au fost ale altora”, și scuipă. Din spatele geamului agenției, **Ioana** îl vede și-l apostrofează fluturînd nervoasă un deget.

Dar banii nu l-au ținut mult pe **Costel** și de atunci a plecat din țară-n țară. Ca un adevărat nomad, și-a luat soția, copilul nou-născut, și-a amanetat **Cielo**-ul și a venit în **Grecia**. A prins vremuri bune, îmi zice. Cîștiga aproape 2000 de dolari pe lună trebăluind, niciodată n-a mai muncit să nu-și mai simtă brațele noaptea cînd se punea în pat, cum pățea în **Israel**. De atunci, se întoarce sporadic în țară, „cînd mi se face dor”, pînă astăzi. Sîntem în mijlocul lui 2011 și **Costel**, la fel ca mai bine de jumătate dintre românii care muncesc în **Grecia**, se întorc să-și verse economiile pe taxele din **România**. „Nu mai ai ce face aici, s-a terminat”.

Afară nu-i ca-n țară

De microbuzul plin cu cutii parcat într-o rînă se sprijină **Adrian**. Din urechea dreapta îi iese o țigară fumegîndă, al cărei scrum i se scutură din cînd în cînd pe umăr și în mîna dreaptă ține un flacon de pastile. „Le-am terminat azi noapte pe toate, nu mai pot, mor de durerea asta de măsea”. Fumul de la țigară pare că se strînge intenționat în jurul nasului unui turc, care se schimonosește și intră în sediu unde bea cîteva pahare de apă de la dozatorul rece de pe hol.

Adrian pare a rîde cu plămînii. Se contorsionează și se arcuiește spre interior cînd îl aude pe **Costel** povestind, însă, ca și bărbatul lîngă care am ajuns să mă așez, se întoarce acasă în căutare de mai bine. „Nu mai e afară cum era odată. În vremurile bune, cînd mergeam în Italia cîteva luni și mă-ntorceam să-mi fac casă. Acum, cu drumul, cu taxele, cu mașinile, cu viața, e mai ieftin să stau în țară”. Horcăie și scuipă și el zgomotos. Din stînga mea, **Costel** îl dojenește din priviri, fiindcă venise băiatul să-i ceară bani. „Să-ngropi în dulciuri?” și-i întinde o bancnotă boțită de cinci euro.

Bărbații nu s-au cunoscut pînă atunci, dar, sub soarele pîrjolitor care veghează deasupra **Atenei**, își zîmbesc ca frații. Din vorbă-n vorbă, găsesc că amîndoi sînt din preajma **Bacăului** și că amîndoi l-au cunoscut pe **Sică**. **Costel** l-a întîlnit la pîrnaie și ne arată că **Sică** i-a desenat cu cerneală neagră o inimă pe gamba piciorului drept. În valul de căldură care se ridică dinspre asfalt, pare că pulsează. **Adrian** încearcă să spună și el de unde îl știe dar vorbește fără sens, nu leagă cuvintele și, cînd în mintea lui ideea s-a-ncheiat, dă din cap de-

Autobuzele sînt mereu pline

cis. **Costel** mai are puțin și rupe scaunul de rîs iar **Adrian**, în spatele tenului păcuriu, se face mai roz ca un prunc nou-născut. „Bă era să fiu surd, acum aud bine, și tu ești dus. Ce-ai șmanglit cu Sică?”. Sub privirile atintite din jurul său, **Adrian** se întinde ca un motan, aproape ridicîndu-și tricoul peste cap.

Peste graniță, sub banchetă

„Am muncit odată în Germania, culegeam ceva legume, dracu să le ia, nici nu știu ce erau, un fel de napi. Și mi-a căzut una în ureche și n-am simțit și am dormit așa. Dimineață am crezut că n-o mai scot, am fost și la doctorul de acolo care m-a-mpins la spital cu salvarea. Au rîs de mine o săptămînă”, și **Adrian** își aprinde din nou o țigară pe care o îndeasă în urechea dreaptă, înșurubînd-o pînă cînd a început să se strivească.

A ieșit aproape de copil din țară, ascuns fără acte în cabina unui tirist. De atunci, a muncit pînă cînd a putut să se întoarcă fără rușine la familia și frații pe care îi lăsase acasă. A avut grijă de ei, le-a făcut casă, le-a cumpărat animale și apoi a plecat din nou. „Ce să mai fac acasă? Erau aproape 15 ani de cînd am plecat”. Și nici bani nu mai avea. După 2005, spune aproape scîrbit că i-a mers din ce în ce mai greu, iar în **Grecia** vine din 2008. „Toată lumea era în criză și în Grecia mă plăteau ăștia ca în zilele bune din Italia, înainte de 2000.” S-a gîndit chiar să se stabilească pe una dintre sutele de insule din Marea Egee, dar nu suportă vîntul. Spune că-i intră printr-o ureche și-i iese pe alta „și capul mi-l face zob, se umflă ca un bostan”. Acum se întoarce în **România** să stea în casa pe care a construit-o fraților.

Deodată, **Costel** se ridică, uitînd parcă ceva. Pleacă pe partea cealaltă a străzii, la un telefon cu cartelă, de unde vorbește mai bine de 15 minute. Se întoarce gîfînd și transpirat din cap pînă-n picioare. A plecat desculț, șlapii lăsîndu-i sub scaun, iar acum tălpile îi erau negre de la bitum și aproape beșicate. Începe să rîdă zgomotos, tremurînd din fiecare încheietură. Ca din senin, începe să-i povestească lui **Adrian** că „poți să te ștergi cu napii tăi la cur”. Lui i-a crescut usturoi în ureche. „Mi-a intrat un cățel, dar eu credeam că l-am scos, dar mă mînca așa urechea”. Și se scărpina, în fiecare zi, cu un bețișor pînă cînd, într-o zi, nu a mai auzit deloc. „Și m-am dus la un doctor, care l-a scos de acolo. Nici lui nu-i venea să creadă. Încolțise!” Pînă și turcii care cîntau lîngă noi l-au auzit și au început să rîdă împreună cu cei doi bărbați, întorcînd privirile trecătorilor de pe partea cealaltă a străzii.

Însă dintre toți oamenii din autogara provizorie, nimeni nu era mai supărat ca **Ștefan**. Băiatul de șapte ani al lui **Costel** se uita în zare, deasupra **Pieții Omonia**, spre locul unde trebuia să fie **Acropole**. Vorbește un amestec de română-engleză cu accent italian. Stă, se uită încă cîteva minute, apoi vine la mine și mă întreabă, trăgîndu-mă de-un buzunar de la pantaloni. „In Romania este clădire așa frumoase?”

Cătălin HOPULELE

Cronica unui păpușar de modă veche

40 de ani cu poveștile în valize

● în funcție de cît de multe personaje „joacă”, artistului îi ia în medie două luni pentru a pregăti un spectacol nou ● nu s-a rezumat însă doar la scenele din țară ● „afacerea” o face împreună cu familia sa

„Copiii sînt cei mai aprigi critici. Să știți că dacă ți-au spus ei că nu le-a plăcut, înseamnă că ceva nu merge acolo. În schimb, dacă exclamă «uau», și le citești pe față uluirea, atunci totul e perfect”, spune Petre Petrariu, care de peste 40 de ani dă viață personajelor care cuceresc imaginația celor mici. Însă magia păpușarului nu ține de vreo baghetă fermecată, ci de minuțiozitatea și pasiunea cu care bărbatul lucrează încă de pe băncile facultății. Pentru această pasiune, el a ajuns să își vîndă apartamentul și să colinde grădinițele din Iași, cu două valize la braț în care poartă un adevărat teatru: de la scenă, la personaje și pînă la poveștile lui Creangă sau ale Fraților Grimm.

Nu te-ai aștepta ca sediul **Teatrului de Marionete „Așchiuță”** din **Iași** să fie în spatele unei uși modestă – dincolo de birourile școlilor de șoferi, ale unor firme obscure și pe-același etaj cu un fost *weedshop*. Aici, într-o muzică în surdină de la radio, îl găsesc pe **Petre Petrariu**. Pe moșulețul la fel de firav ca păpușile pe care le construiește de mai bine de 40 de ani era să nu-l văd, fiind înconjurat de cutii imense care adăposteau poveștile pe care acesta le pune pe scenă în fața copiilor. Alături de „Cei trei purceluși”, „Peștișorul de aur” sau „Fata babei și fata moșneagului”, ieșeanul își petrece fiecare dimineață, construind migălos păpuși de toate formele și mărimile. Personajele de basm așteaptă să prindă viață printre sulurile de materiale textile de toate culorile, croite de domnul **Petrariu** în atelierul său, la mașina de cusut.

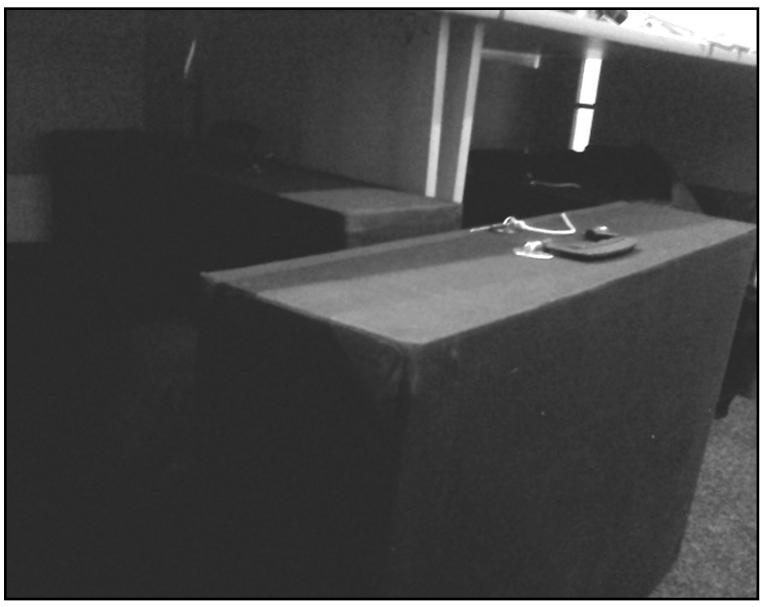

Cele două valize în care bătrînul își poartă viața

Nașterea unei păpuși

Cu privirea ațintită către o păpușă, artistul își amintește cu o licărire în privire despre momentul care l-a împins să intre în lumea poveștilor pentru copii. Vrînd să devină profesor, în timpul **Facultății de Desen**, pe care a terminat-o cu media zece, acesta a urmat și un modul pedagogic, care pe atunci însemna, pe lîngă practica într-o școală, și una într-o instituție de cultură. Așa a ajuns la teatrul de păpuși, unde „m-a fascinat ideea de a construi niște personaje, pe care poți să le faci așa cum dorești tu sau așa cum spune povestea. Atunci am văzut reacția copiilor dar și a celorlalți mai maturi, și mi-am dat seama că aici e locul meu”, spune bătrînul, în timp ce fața i se luminează ca unui puști în dimineața de **Crăciun**.

Astfel, după terminarea studiilor, acesta s-a reîntors la teatrul de păpuși, unde se ocupa doar de construirea personajelor. Însă, odată ce erau gata, mergea cu ele în fața oglinzii și le testa pe fiecare în parte, pînă ce a învățat și cum să le și mînuiască. Și cum știa inclusiv rolurile tuturor, cînd un actor era bolnav și nu putea să ajungă pentru o piesă, bărbatul juca în locul lor. Secretele marionetelor însă le-a învățat mai tîrziu, la un curs în **București**, ținut la **Teatrul Țăndărică**. Aici „sculptorul ne-a explicat, dar nu ne-a arătat cum se montează. Și eu, după terminarea cursurilor, am desfăcut încetișor una dintre marionete, pe care, bineînțeles, n-am mai putut să o refac, și am fost certat. Dar în felul acesta, am văzut cum erau făcute”, își reamintește păpușarul, cu un zîmbet ascuns pe buze.

Astăzi, în funcție de cît de multe personaje „joacă”, lui **Petre Petrariu** îi ia în medie două luni pentru a pregăti un spectacol nou. Mai întîi începe cu textul, pe care-l citește cu atenție și realizează vreo patru-cinci schițe ale actorilor principali pe care le trece într-un caiet. Gros cît o **Evanghelie**, în care, la început, și-a făcut casă un boier care pe o pagină avea nasul mai mare, pe alta mai mic, un moșneag care era cînd serios, cînd amuzant, și multe alte personaje care par atît de reale încît te aștepți să se ridice și să meargă pe masă. Mai departe, bărbatul realizează un mulaj din argilă, peste care toarnă un negativ în care pune spumă poliuretanică, apoi îl lasă o oră la înghețat, îl ajustează, pictează și coase la mașină. După aceea, bătrînul verifică dacă se potrivește bine în cadrul spectacolului. Dacă nu, o ia de la capăt.

Teatru la purtător

Petre Petrariu nu s-a rezumat însă doar la scenele din țară. Își amintește și acum de magia spectacolelor din **Bremen**, orașul fraților **Grimm**, unde a putut să „pășească pe ulițele acelea înguste și printre căsuțele acelea din povești”, sau din **Franța**, unde a participat în 1986 la spectacolul **Charleville-Mézières**, de care spune că i-a plăcut cel mai mult. Aici a rămas impresionat nu doar de priceperea formației venite tocmai din **Praga**, ci și de faptul că aceștia lucrau totul în familie, de la muzică și coregrafie, pînă la păpuși. De fapt, i-a plăcut atît de mult ce a văzut, încît a încercat să impună și în țară, însă i-a fost imposibil din cauza regimului în care se trăia. De aceea a trebuit să aștepte pînă imediat după **Revoluție**, ca „socrul meu, actorul **Sergiu Zaharia**, soția mea care face textele și adaptările pentru spectacole și împreună cu fata mea care era în clasa a X-a, să încercăm să punem la punct toate lucrurile astea”, povestește **Petre Petrariu**, privindu-l pe greierașul **Cri-Cri**, așezat pe masă. Inspirat și de către un doctor din **Stuttgart**, care își purta munca în niște valize, a început și el să încerce pe cont propriu, în ’94. Cu două geamantane din care scoate o întreagă scenă, acesta nu a așteptat să vină copii la el, ci a dus cu teatrul la copii. A început cu piese ca „Scufița Roșie”, „Motanul Încălțat”, sau „Ursul păcălit de vulpe” ca acum să ajungă la 34 de spectacole diferite, și să meargă peste tot în **Moldova**.

„La început a fost foarte dificil. Pentru că doamnele educatoare nu înțelegeau ce vrem noi, iar copiii erau mai mult obișnuiți cu dusul la sală. Dar în ani, lucrurile au început să se cearnă, iar lumea a început să mai priceapă ce înseamnă să vină un particular”, spune păpușarul în timp ce îmi scoate dintr-un colț valizele. Într-una dintre acestea ar încăpea pînă și un copil de grădiniță, și reușesc să adăpostească tot ce este necesar pentru un spectacol, de la reflectoare și păpuși, pînă la cortine și amplificatoare. Deasupra lor, pe o masă uriașă, sînt așezate zeci de personaje de poveste.

Nici cu banii nu i-a fost ușor cînd s-a decis să deschidă un astfel de teatru. A fost nevoie de investiții mari pentru echipamente, care au lăsat în urmă mai multe datorii, pînă ce ieșeanul a rămas de vreo trei ori fără casă. De aceea s-a și gîndit adesea să renunțe, însă nu a putut să abandoneze pasiunea pentru teatrul de păpuși. Însă, dacă bani a găsit într-un final, cel mai greu i-a fost să promoveze ideea de teatru particular. „Atunci trebuia să insistăm noi. Într-un fel cerșeam. Hai că-ți dau un spectacol pe gratis, numai să mă vezi. Și după aceea, dacă o să-ți placă, ai să-mi plătești la spectacolul următor. Așa am început foarte multe reprezentanții de prin ’93 și ’94 le-am jucat numai pe gratis. Singurul avantaj era că eram împreună cu familia mea, soția și fiica, însă de cînd a început să apară și salariații, nu se mai putea”, își amintește bărbatul. Chiar și așa, învățătorii s-au obișnuit treptat, iar astăzi îl cheamă pe artist să aducă în fața micuților personajele lui **Creangă**.

Cri-Cri i se potrivește mai bine ca o mănușă

Spectacol cu Terminatorul

Rămas cu imaginea teatrului de păpuși din afară, bărbatul a fost tentat de mai multe ori să rămînă acolo, „mai ales înainte de Revoluție”, însă a refuzat. Îmi spune că, fiind bucovinean, a fost educat că așa ceva nu se face, dragostea pentru „copiii” săi fiindu-i egalată doar de cea pentru capitala **Moldovei**, al cărui grai i-a intrat pe sub piele. De asemenea, bătrînul recunoaște că, de fiecare dată cînd a fost invitat la **București**, pentru vreun spectacol, a simțit „o oarecare aroganță”. Deși i-a impresionat, mai ales prin „Punguța cu doi bani”, cu zecile de moldovenisme, cînd a vrut să meargă „undeva ca persoană, unii au strîmbat din nas”. De aceea nici nu a ales scena mare a teatrului și a preferat să rămînă printre copii, la care, deși vremurile s-au schimbat, trucurile încă funcționează.

„Sigur, copiii s-au mai schimat, vor spectacol cu Terminatorul, cu Rex nu știu care, dar noi nu că sîntem învechiți, ci ținem mult la educația primară, făcută cu lucruri de calitate. Ion Creangă nu a pus degeaba în abecedar «Cinci pîini» sau «Ursul păcălit de vulpe», pentru că, de fapt, aceste povești sînt pline de învățătură. Aici intervine și priceperea celui care prezintă spectacolul. Dacă este bine pus la punct, este cu siguranță mai fascinant decît nu știu ce joc mecanic de pe laptop sau o tăbliță din astea care-s acuma”, se amuză bărbatul în timp ce desenează în aer un **iPad**. De asemenea, în pregătirea unui spectacol, păpușarul are grijă și de cuvintele folosite, ca toate să fie pe înțelesul copiilor, aducînd și cîteva „tehnologii moderne” precum fumul, sau lumini laser. Însă dintre toți copiii, cel mai bine s-a înțeles cu cei de la sate, unde „din 150 – 160 de copii, nici unul nu scoate mă-

Schițele păpușilor și a costumelor le ține într-un caiet special

car un zgomot” și rămîn cu toții atenți pînă la sfîrșitul piesei, impresionîndu-i chiar și pe învățători. Dintre toate creațiile sale, una i-a rămas cel mai aproape de suflet; o marionetă în formă de pelican, căruia „îi fugeau ochii dintr-o parte în alta”, construită prin îmbinarea mai multor componente. Însă aceasta și-a făcut cuib la **Suceava**, unde a rămas într-un atelier, iar cînd bătrînul a încercat să-l refacă pentru piesele sale, nu i-a mai ieșit.

Petre Petrariu spune mîndru că nu crede că actualul sistem de învățămînt. Dar completează repede că asta nu-l descurajează, ci dimpotrivă, îl face cu atît mai determinat să ia la braț valizele și, împreună familia sa, să meargă de fiecare dată cînd este chemat la fie grădiniță.

Iulian BÎRZOI

Surghiun în Agora

Troienele care au adus la Iași sfîrșitul lumii

Designul costumelor a fost făcut de Doina Levintza

Pentru cea de-a doua sa premieră la Opera Ieșeană, de joi, 13 decembrie, regizorul Andrei Șerban și-a strîns toți spectatorii în foaierul Teatrului Național și i-a îngrămădit, cu tot cu podoabele lor opulente, unii într-alții, lăsîndu-i pînă la începerea reprezentației „Troienele" în seama înghiontirilor prețioase. Apoi i-a condus, în șir indian, pe un coridor întunecat și îngust, cu pereți înalți, care păreau să-i strîngă la fiecare pas, ca pe niște condamnați. Nu în Sala Mare, sufocată de îngeri și broderii, pe scaunele moi de catifea, ci în culise, unde i-a abandonat în transă, preț de mai bine de-o oră, într-o încăpere sărăcăcioasă și neagră. De acolo aveau să nu mai iasă cum au intrat, ci despodobiți și neputincioși ca troienele, violați, umiliți, fără cuvinte, dezbrăcați și vindecați de orgolii, sfîrșiți, dar fascinați. Aveau să renască, coborînd în sală, dinspre întuneric și lumină, purificați, mai puternici și mai bogați.

Bang... Bang... Bang...

Nu e gongul care marchează începutul, ci toba bătută apăsat, rar și înfundat de un aheu care nu poate anunța altceva decît sfîrșitul. Atît de amplu este ecoul loviturilor în camera strîmtă și neagră, încît o teamă organică urcă din tălpi pînă în gît, ca un nod **Gordian** care împletește simțurile, strîns, sinestezic, între ele. Ne înghesuim unii într-alții, din ce în ce mai în spate, într-un întuneric lugubru, unde un reflector ne sfredelește retina ca un aparat de tortură. Nimeni nu vrea să strîngă rîndurile, însă cu toții sîntem împinși, mai în spate, mai în spate, mai în spate, de un alt aheu cu privirea imobilă. Nu-nțelegem nimic, însă simțim o tensiune surdă. Nu va fi un spectacol ca oricare altul, ceva o să se întîmple și o să ni se întîmple…

Așteptăm așa, în neștire, pînă cînd soldații ahei, care-și poartă semeț sulițele de bambus ne mînă, ca pe o turmă de sclavi, chiar pe scenă. Numai că în spatele nostru, ușa se închide. Zdrang! Ca ușa unei carcere. Cortina e trasă, soldații ne păzesc și sîntem condamnați la beznă. Devenim prizonierii unui spectacol care are să ne înghețe sîngele în vene. N-avem timp să ne dezmeticim că un cor de femei, cu rochiile albe, sfîșietor de vaporoase, intonează un recviem, ca un bocet prelung, de pe o schelă de lemn. Ceva deja s-a întîmplat…

Aci ni, icaca, icaca, iaci, ni, ha! a za! huia!

Sîntem prinși la mijloc, în semiobscuritate, ca într-o menghină, într-o agoră a torturii. Declamațiile **Hecubei** (**Laura Scripcaru**), **Adromacăi** (**Ana Maria Donose Marcovici**), **Cassandrei** (**Andreea Chinez**) și **Elenei** (**Cristina Tălamacu**) izbucnesc pe rînd, din vîrfurile unui triunghi simbolic, în incantații prelungi, dublate de corul femeilor în alb. Soldații sînt printre noi și tot ne împing cu sulițele care țintesc în aer spre ultimele apărătoare ale **Troiei**. Vaietele anunță, profetic, sfîrșitul unei civilizații.

Ne dăm seama că nu sîntem înconjurați de niște schele de lemn, sărăcăcioase, ci de trei eșafoduri, care închid într-un cerc al neputinței morți anunțate, crime, violuri și sinucideri. Acestea ne asaltează, din toate direcțiile, pe rînd. Nu înțelegem nimic din ce se rostește. Incantațiile în greaca veche nu sînt menite pentru a fi decodate, ci pentru a pătrunde cu insidia lor adînc, paralizant ca un venin, în viscere. Acum știm ce se întîmplă… sîntem în **Infern**. Regina **Hecuba**, învesmîntată în negru, strînge în brațe un înger de ceară, fiul **Adromacăi**, ultimul supraviețuitor troian de sex masculin.

Prințesa **Cassandra** aleargă cu două torțe în mîini căutînd în ochii noștri salvarea. Dar noi doar stăm și asistăm, neputincioși, la răpirea ei. Și mai anesteziați de groază vedem cum micul **Astianax** (**Marcu Șerbănuțu**) este încoronat degeaba prinț, fiindcă soldații îl răpesc și pe acesta din brațele mamei, deja rămasă văduvă. Alegoria de bocete care însoțește ritualul femeii ce-și spală simbolic fiul osîndit la moarte cu apă curată, se întinde ca o mînă lungă a neputinței, dincolo de ființă și neființă. Deși sîntem chiar acolo, nu putem face nimic, iar această neputință ne strînge mai tare nodul **Gordian** din gît, a cărui tensiune reverberează pînă în creier.

Paralizăm pe de-a-ntregul cînd **Elenei** i se rup hainele, i se smulge părul lung, negru întunecat, lăsîndu-i scalpul gol, însîngerat, iar trupul ei dezgolit, uns cu noroi, începe să zvîcnească sub spasmele violului, chiar în mijlocul nostru. Închisă în cușca de lemn a damnării, este izbită pe rînd de pereții ei de brațele soldaților, apoi trupul îi este ostoit de un monstru pe jumătate urs, pe jumătate om (**Victor Zaharia**). Putem să întindem mîinile să o prindem, dar înghețăm în paroxism.

Ah... ha... ha... ha...

Sacrificiul suprem ne aduce însă eliberarea. Cînd ultimul troian este ucis, cortina se ridică brusc, iar **Sala Mare** se înfățișează în toată plenitudinea opulenței ei. Înfrînți și surghiuniți, coborîm la stal ca și cum ne-am înălța la cer, sub intonațiile a trei îngeri, care veghează de la lojă, ținînd candelele resemnării între palme. Nodul a fost despletit. Ocupăm un loc, nu mai contează care. Văzînd ce s-a întîmplat, sub ochii noștri, ne-am dat seama că sîntem dezgoliți de orgolii ca troienele care își poartă ultimele clipe de libertate printre scaune.

Ultima parte a reprezentației este un bocet prelung, de îngropăciune. Însă unul senin, purificat, de îmbrățișare a **Thanatosului**. Incantațiile ultimelor femei troiene, intonate de la lojă, sînt ca desprinse din niște doine de jale. Din scaunele noastre asistăm la un catharsis, la o împăcare cu destinul, deși fantoma lui **Achille** (**Jean Kristof Bouton**) a venit să bîntuie. De pe un eșafod de lemn se prelinge sacrificiul unei fecioare, apoi a tuturor vestalelor care își acceptă moartea simbolică, sub chipul unui ultim dans. Patroana troienelor, **Hecuba**, se lasă strînsă în lanțuri și surghiunită, laolaltă cu ultimele copile. Este însă triumfătoare. În seara de 13 decembrie, spiritul **Troiei** a învins, cucerind simțurile ieșenilor.

Laura PĂULEȚ

După 40 de ani

Regizorul **Andrei Șerban** a pus pentru prima dată în scenă spectacolul „Troienele" în 1973, la **Teatrul „La MaMa"** din **New York** și imediat după revoluție, în 1990, la **Teatrul Național** din **București**. Reprezentația postmodernă este inspirată de partea omonimă din „Trilogia greacă" a lui **Euripide**. Însă opera lui **Andrei Șerban**, articulată pe muzica incantatorie a lui **Liz Swados** (care a fost prezentă în **Iași** la premieră), inspirată din miturile tragice africane, asiatice și balcanice, se depărtează de compoziția originală și se contaminează de izul bocetelor maramureșene. Formula ritualică, declamativă „lasă libretul să evolueze" și aduce, după spusele regizorului „compoziția liberă în ritm" pentru a reflecta la nivel organic situațiile cheie ale piesei. Dacă pînă la această punere în scenă actorii învățau să reproducă sunetul prin repetare mecanică, pînă a ajunge la logica intimă a vibrației sonore, pentru premiera ieșeană cei de la **Operă** au avut la dispoziție partituri. Ca incantațiile să se propage și mai departe, cu forța tragediei grecești și în conștiința altor spectatori, care ar putea găsi corespondențe cu nenorocirile din societatea contemporană.

LENTILA DE CONTACT A LUMII

Cînd orbește cîinele de pază

● au existat acuze că forul ar face diferențiere între OTV și alte posturi de televiziune

După încheierea alegerilor parlamentare și aflarea rezultatelor, **Consiliul Național al Audiovizualului (CNA)** urma să analizeze rapoartele **Direcției de Monitorizare** referitoare la emisiunile difuzate de posturile de televiziune și cele de radio în perioada 3 – 9 decembrie. Ședința, una de rutină, de altfel, s-a transformat într-un scandal ale cărui cuvinte cheie au fost „OTV" și „penalizare". Rezultatul a fost blocarea ședinței, din lipsă de cvorum, la scurt timp după ce doi membri au părăsit sala. Aceștia au refuzat să discute cazul **OTV**, motivînd că analiza vine ca urmare a „presiunii politice" venită din partea premierului **Victor Ponta** după ce a cerut aplicarea legii audiovizuale pentru toată lumea.

Discuțiile au derapat către acuze care duceau la ideea că forul ar face diferențiere între **OTV** și alte posturi de televiziune care ar fi înregistrat greșeli mai mari în timpul campaniei electorale, iar restul membrilor au susținut că pentru postul de televiziune al lui **Dan Diaconescu** legea audiovizualului nici nu ar exista. O parte din membrii **CNA** au considerat că discuțiile au fost „directive din partea lui Ponta" și dacă timp de doi ani le-a fost permisă publicitatea electorală chiar și în afara campaniei și a primit doar sancțiuni minore, rezultatul era de așteptat. Astfel, **Narcisa Iorga**, membru **CNA** a propus analiza într-o formulă viitoare, în care vor fi opt propuneri din partea **Uniunii Social Liberale (USL)** și din partea lui **Liviu Dragnea**.

Deși liderul **USL** susține în cadrul unei scrisori deschise că postul **OTV** a încălcat toate regulile posibile, după ce a transmis mesaje electorale în timpul zilei de duminică, răspunsul **Narcisei Iorga** a fost o scrisoare publică în care va prezenta momentele în care a votat împotriva postului lui **Dan Diaconescu**, ca să înlăture orice acuzație și părăsirea ședinței, urmată fiind de colegul său, **Valentin Jucan**. După suspendarea discuțiilor, **Răsvan Popescu**, președintele **CNA** a declarat presei că nu s-a luat nici o măsură privind încălcarea legii de către **OTV**, „colegii mei preferînd să paralizeze lucrările Consiliului decît să facă ceva." Chiar dacă examinarea, urmată de o eventuală sancțiune ar fi fost bine venită pentru activitatea viitoare a **OTV**, de apreciat ar fi și o analiză asupra posturilor de televiziune care nu au contenit nici în momentul de față să se comporte la fel ca într-o campanie electorală.

Mădălina OLARIU

Două steaguri la guvernare

● propunerea pentru colaborarea cu UDMR a fost exprimată public de Victor Ponta duminică, pe 9 decembrie

Decizia președintelui **PSD**, **Victor Ponta** de a crea o majoritate constituțională printr-o colaborare cu **UDMR**, pusă în discuție luni, 10 decembrie, a condus la împuternicirea președintelui **Uniunii**, **Kelemen Hunor** de a negocia cu **USL** participarea **UDMR** la guvernare. „Kelemen Hunor, a declarat, sîmbătă, că, după consultările de la Cotroceni și după desemnarea prim-ministrului, va urma o întâlnire cu liderii USL pentru discutarea intrării Uniunii la guvernare, urmînd să fie discutate și portofoliile care ar putea reveni Uniunii" (**mediafax.ro**, sîmbătă, 15 decembrie).

Președintele **UDMR** a primit aprobarea în urma ședinței **Consiliului Reprezentanților Unionali**, desfășurată pe 15 decembrie la **Târgu-Mureș**, în cadrul căreia mandatarea acestuia de a conduce negocierile cu **USL** a fost votată în unanimitate. S-a luat în considerare participarea la guvernare printr-o colaborare la nivelul miniștrilor, facilitînd astfel adoptarea deciziilor care vizează comunitatea maghiară. „«Trebuie să decidem dacă vrem să avem un cuvînt de spus, să fim prezenți acolo unde se iau decizii, deși matematic nu este nevoie de voturile noastre, să ne hotărîm astfel încît cuvîntul nostru să se facă auzit. Trebuie să vedem ce este mai bine pentru UDMR și pentru maghiarii din Transilvania, să luăm o decizie responsabilă, bazată pe înțelepciune», a spus Kelemen Hunor" (**hotnews.ro**, sîmbătă, 15 decembrie). Acesta a mai adăugat că opoziția nu a fost considerată o variantă, întrucît „nu va exista dialog și nu putem implementa proiectele noastre" (**hotnews.ro**, sîmbătă, 15 decembrie).

Propunerea pentru această colaborare a fost exprimată public de **Victor Ponta** duminică, pe 9 decembrie, după aflarea rezultatelor parțiale ale alegerilor parlamentare. La scurt timp, președintele **PNL**, **Crin Antonescu** a precizat însă că „USL nu a discutat cu UDMR despre o alianță, nicidecum despre o alianță de guvernare, el arătînd că declarația premierului Ponta referitoare la acest subiect înseamnă disponibilitatea USL la a discuta niște «formule de asociere»" (**gindul.info**, luni 10 decembrie).

Părerile membrilor **USL** au fost împărțite, taberele pro și contra menținîndu-și urnele deschise. Pînă la centralizarea opiniilor, rămîne de văzut dacă raportul voturilor se va apropia de procentele exprimate la parlamentare.

Cătălina DOBROVICEANU

Fără mari speranțe

2012 – anul politicii neîndulcite pe pîine

Cele 12 luni care au trecut ne-au arătat o țară care se zbate dereglat, ca o păpușă cu vreo două ațe tăiate. Mai dă din coate, dar picioarele nu și le mișcă. Bărbia o ține dreaptă dar e aplecată de spate. Mai rar an în care politica românească să fi trecut prin atîtea schimbări, de la proteste în stradă, la căderi de Guvern. Iar rezultatul final buimăcește pe toată lumea. Opoziția s-a trezit cu puterea în poală, și cei care au mai avut de ce să iasă la vot se tem că au făcut-o doar ca să picteze tricolorul din portocaliu în roșu.

● o mînă de protestatari a reușit să doboare cel mai protejat Guvern al României ● alegerile din iarnă au arătat cîtă putere de convingere are blînda ură românească

Florin IARU

Nimic nou pe frontul de Est

● condamnarea lui Adrian Năstase e istorică, a dovedit că se poate

Cinstit să fiu, cred că putem ghici ușor semnificațiile înalte ale politichiei dacă deschidem, fără prejudecăți, ochii asupra realității înconjurătoare și ne auto-obligăm să-i considerăm pe aleșii noștri (?) oameni ca toți oamenii, nici mai deștepți, nici mai pricepuți, nici mai altruiști decît noi înșine. Slăbiciunile omenești clocotesc năvalnic în ei, iar ceea ce-i deosebește de „pulime" e dreptul dobîndit de a apăsa pe butoane în numele nației. Așa se face că evenimentele anului care, slavă **Domnului**, ne părăsește nu au nimic deosebit, nu-s nici mai tragice, nici mai hotărîtoare și nici mai deosebite decît cele din alți ani. Cunoașteți vorba lui **Creangă**...

Pe scurt, o mînă de protestatari rătăciți în tranziția iernii a reușit, la început, să doboare cel mai protejat **Guvern** al **României**. **Boc** al nuștiucîtelea. Aceiași protestatari, care n-au strîns, pe întreg teritoriul țării, nici a treia parte din numărul demonstranților din celebra **Piață a Universității**, au stopat **Legea Sănătății**. Așa au căzut, pe lîngă primul ministru, capete importante și ambițioase, care se treziseră vorbind birjărește, de la înălțimea viziunii lor creștine elitiste.

Al doilea moment a fost prăbușirea speranței și a balivernei, **Guvernul** scurt al lui **MRU**, cel pregătit în laborator să defileze, triumfător, către președinție. Spre 2014, în zbor. Această mică minune (nu s-a mai întîmplat în **România** să cadă un **Guvern** și să-și frîngă gîtul) a fost posibilă numai și numai pentru că la noi funcționează ireproșabil zicala „nu e pentru cine se pregătește, e pentru cine se nimerește". Cetele de traseiști oblojiți din **Parlament** s-au grămădit la ochișorul opoziției, după ce păpaseră bătăturica puterii. E drept, a fost o bătătură mai dulce ca o sinecură.

Condamnarea lui **Adrian Năstase** e istorică, a dovedit că se poate. În schimb, referendumul a dovedit că nu se poate. În același iureș evenimențial, am constatat că cel puțin jumătate, dacă nu trei sferturi din titlurile doctorale sînt false. O țară de doctori fără voie, la căpătîiul unor bolnavi închipuiți.

În sfîrșit, alegerile din iarnă au arătat cîtă putere de convingere are blînda ură românească. Jalea care a cuprins **ARD**-ul (în fapt, **PDL** și sateliții) nu poate fi compensată decît de trufia învingătorilor care, deocamdată, se abțin cu greu să nu calce pe urmele celebrei **Anca Constantinescu**, zisă „Ciocu mic". Deși avem un **Parlament** umflat, constatăm ce ravagii ar fi făcut uninominalul ăla pur și dur cu care era să ne potcovească un anumit partid. Ca să-l citez pe un membru marcant al aceluiași partid: „Dar noi n-am vrut să mîncăm rahatul pe care l-am împroșcat pe pereți."

Prin urmare, avem acum la putere un bloc mare și pofticios. Ce va face acest bloc se știe. Exact ce au făcut toți cei ce au avut pîinea și cuțitul. S-au întîmplat multe în țara asta, în 2012, dar nimic esențial. Nu s-a schimbat, practic, decît brațul vînjos al puterii și nimeni nu a învățat nimic. Încă o halbă, băiete!

Toate au trecut, Băsescu a rămas

Lelia MUNTEANU

Anul cleiului de oase

● în țara cu cel mai lung cîrnat, problemele s-au rezolvat.

Între o arestare și o eliberare, anul se face mic și dispare. Gerul crapă pietrele, cîte una. Cînd nu e soare, răsare luna. Pînă la o nouă chermeză, tragem o anamneză.

O, an frumos. O, an futil, cu stenograme, ștaif și stil, cu referendum nevalid – în ce sertar o să te-nchid? Un an dintre aceia rari, ce nasc mai mulți parlamentari.

Muuult, mult mai mulți parlamentari. Parlamentarii cer tîmplari, să facă scaune mai mari. Tîmplarii strigă: lemn masiv! Și ce mai strigă? Clei de oase! (Mărețe vremuri vamporoase!)

În țara cu cel mai lung cîrnat, problemele s-au rezolvat. Bugetarii și pensionarii cîntă, din opere, arii. Fadromele ară zăpada. Corupții mai ard un anacolut. Pe lîngă **ANI** și **DIICOT**, adesea au trecut.

Anul **Co-Pisicului** se sfîrșește în co-abitare. Ce tare! Politicienii se îmbrățișează, se pupă. Vine, în fine, sfîrșitul lumii. Mai vorbim după.

Ne auzim după sfîrșitul lumii

Andreea ARCHIP este reporter la „Televiziunea Română”

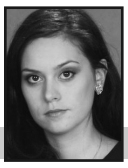
Oana BALAN este editor la cotidianul „Adevărul”

Vlad ODOBESCU este senior editor la revista „Opinia Veche”

Paula SCÎNTEIANU este senior editor la revista „Opinia Veche”

Bucureștean fără cauză

Grădina copilăriei

● din toată alergătura mă alegeam cu un ghiveci parfumat din toate legumele pămîntului

Prima dată luam o găleată care ma aștepta cu gura în jos, pe gard. Un fel de plasă de pînză, eco. Și atît, nu aveam nevoie de nici un ban. Legam cu sîrmă portița din grădină. Abia acum începea pericolul: niciodată nu m-am înțeles bine cu **Bobiță**. E tare guraliv și sînt convinsă că dacă ar putea sări gărdutul lui, s-ar înfrupta dintr-un picior de-al meu. Măcar e la distanță. Nu pot spune același lucru despre aglomerația din autobuz, cu oameni răsuflîndu-ți în ceafă, împingîndu-te, făcîndu-și loc cu coatele.

Pășind pe pămîntul încă parfumat de dimineață și printre frunzele umede, dupa ce și-au făcut toaleta zorilor, ajungem în grădină.

Nici o masă nu putea fi începută ca la carte, decît smulgînd vreo două cepe de pe stratul frumos ordonat. Mai luam din mers un morcov și un păstîrnac. Cu o sapă lăsată expres pe ogor, scoteam din cășuța lor, cu forța, o familie întreagă de cartofi. Apoi, ignoram frunzele de fasole care se agățau de pantaloni ca un abțibild și adunam în găleată și cîteva mîini de păstai. Ultimul popas, la răsaduri. De pe rug, îmi alegeam un ardei rumen, o roșie de mai mare frumusețea și, în drumul de întoarcere, făceam un popas cît să-mi aranjez la brat un buchet frumos de pătrunjel. Asta era drumul meu la piață. Și din toată alergatura prin grădină, mă alegeam cu un ghiveci parfumat cu toate legumele pămîntului. Nu exista gust mai bun. Mai ales dacă puneai alături și o bucată aburindă de pîine, proaspăt scoasă din cuptor, ce a fost lăsată la odihnit sub un ștergar umed.

Mergînd cu autobuzul, nu pot decît să mă prefac că mă plimb cătinel prin grădina bunicii. Dacă mă uit la scaunul din față, parcă doamna așezată aduce puțin a **Tanti Vica** pe care uneori o vedeam trebăluind de la prima oră cu o săpăligă în mînă.

Nu mai trebuie să trag după mine portița grea de lemn, ușile se deschid și se închid automat în fața mea. Îmi aleg un coș și plec spre „grădină”. De la raionul cu produse românești îmi adun, ca pe vremuri, toate legumele de care am nevoie. Și cu același buchet de pătrunjel în mînă, mă îndrept către casă ca mireasa la altar. Plătesc și plec. E adevărat că nu mă pot agăța de vișinul din spatele casei să-mi iau o gustare. Dar merită, de vreme ce aroma din oala cu mîncare va aduce a copilărie. Totuși, mersul la supermarket nu mai are de-a face cu o raită prin grădină pentru o oală cu mîncare. Nu știu cum, din mentalul colectiv, mai ales înainte de Sărbători, s-a șters faptul că nu scoți toți cartofii ca să faci o tocănită.

Andreea ARCHIP

Noi, ca nație, sîntem tare triști

● pentru gazetari, Revelionul e o dată la patru ani și atunci e la ora 21.00

„Noi, ca nație, sîntem tare triști”, spunea o colegă jurnalistă despre breasla gazetarilor, în noaptea alegerilor, după 12 ore petrecute în sediul **Biroului Electoral Central** (**BEC**). Într-un fel, așa e, noi, ca nație, sîntem tare triști. Altădată, fericirea meseriei era în stradă, era la primării, prefecturi, pe Holurile **Parlamentului** sau ale tribunalelor. Acum, fericirea este doar punct ro. Neam prins în clișee ca o muscă în pînza lipicioasă a păianjenului. Ni se netezesc creierele de fiecare dată cînd se îngălbenesc ecranele televizoarelor. Adrenalina ne inundă arterele la un *Live Text* de la un accident, din discursul lui **Ponta** sau al președintelui.

Înnebunim cînd *analytics*-ul o ia în jos, ne luăm de cingători cînd *Sati.ro* ne clasează deasupra concurentului direct. „Pun eu, pun eu!”, urla o voce din fundul redacției, de parcă ar lua foc. Mintea i se înnegurează și începe să transcrie ca o mașină de scris ce aude la televizor sau ce mai vine pe agenții. „Mai repede și dă-mi link-ul pentru Homepage!”, răspunde o altă voce isterică, de obicei. Este editorul de *homepage*.

Revelionul

În ziua alegerilor, resursele sînt prea puține pentru a bloca un om într-o secție de votare, oricum dau televiziunile. Omul de la **BEC** pune cifrele repede direct într-un infografic online ce conturează tot mai mult forma viitorului **Parlament**. În rest, liniște. La 9 fără un sfert toată lumea se așază la butoane. Textele de fond sînt deja făcute. Mai așteaptă cifrele de la cele trei *exit-poll*-uri. *Tag*-urile sînt **SEO**, titlurile sînt simple și la obiect. Totul e la cheie. Trei oameni așteaptă cu emoție rezultatele în căști. Ceilalți cu ochii pe televizoare. Odată aruncate în eter cifrele sînt trimise, ca pe o bandă de producție dintr-o fabrică, la omul de *homepage*, la infografician și la art director, pentru print. Și gata! Emoția a trecut. S-a desfăcut șampania. Pentru nația noastră, a gazetarilor, **Revelionul** e o dată la patru ani și e la ora 21.00.

Jurnaliștii așteaptă rezultatele cu sufletul la gură

După ora 21.00, urmează ce e mai greu, sarmalele, friptura, jamboanele, adică numărătoarea și noaptea nesfîrșită de la **BEC** cu declarațiile superficiale și umflate ale politicienilor care deja strigă „Hoții!”. Și totul e degeaba dacă unicii nu au crescut. Munca de hamster s-a dus pe apa sîmbetei dacă nu am trecut examenul *Analytics*-ului.

Tristețea

Noi ca nație, da, sîntem tare triști. Fericirea stupidă se măsoară în afișări, se tulbură cu bug-uri și se drege cu ceva „cărniță” bună de promovat și în *social media*. Altădată se măsura în număr de semne, se tulbură cînd urla SGR-ul la toți: „Ați înnebunit, pleacă ziarul! Va bateți joc de meserie!” și se dregea „din machetă” cînd DTP-istul mai înghesuia o poză sau făcea un matrapazlîc fără să-l vadă secretarul ca să încapă toată capodopera în pagină. Acum, avem tot Internetul în față, scriem cît ne ajung degetele pe tastatură. Îndulcim cu o fotogalerie, un video sau un infografic, facem pachet cu fundiță și e bun de dat pe *homepage*.

Neogazetărie

Prinși în vîltoarea nebuniei, ne otrăvim cu propriul elixir. Înghițim pe nerăsuflate ca să ne umflăm de unici. Să-i prindem de guler și să-i dăm cu căpățîna de monitor să vadă aici, să afle aici ceva ce n-o să le vină să creadă. Ne ridicăm fustele în cap și facem teren pe **Google** pentru că nu găsim sediile instituțiilor, pentru că ni s-a lipit scaunul de turul pantalonilor. Mă întreba într-o zi un coleg mai tînăr: „Cînd nu era Internetul, cum găseau ziariștii subiecte?” Da, chiar asa, cînd nu va mai fi **Google**, neoziariștilor le vor crește taste în loc de degete și scaune cu rotile în loc de picioare?

Oana BALAN

Jurnalul unui oarecare

Meniu pentru sfîrșitul lumii

● să vină peste noi o gripă porcină, ceva, să începem să strănutăm și gata

Pe holurile **Universității de Agronomie din București** sînt lipite din loc în loc afișe în format A4. Invită lumea la o petrecere oarecare de sfîrșitul lumii, găzduită de un local mic, la capăt de **București**. În program - muzică lăutărească, în meniu - vin de proveniență incertă. Îmi pare cum nu se poate mai potrivit cu evenimentul: dacă ar fi ca finalul să fie supus la vot în mod democratic, aș pune ștampila pe varianta organizării de chefuri în formulă restrînsă, desfășurate în clădiri vopsite în portocaliu și verde brotac, oarecum reabilitate termic. Să mîncăm hamburgeri și supe la plic, să uităm pentru o clipă de recomandările specialiștilor. Apoi, lăutari să fie destui, cît să acopere lătratul cîinilor mahalalei. În rest ne-om descurca, **Doamne** ajută. Și sfîrșitul în sine ar trebui să fie modest, după posibilități: să vină peste noi o gripă porcină, ceva, să începem să strănutăm și gata.

Sînt însă conștient că după numărătoarea voturilor ar ieși ceva mult mai spectaculos. Majoritatea pămîntenilor consideră că li se cuvin spectacole grandioase, vor să vină îmbrăcați cu hainele cele bune. Să fie lume buluc, ca la o nuntă reușită: sute de perechi, aranjate la mese după grade de rudenie și relații de serviciu, pe scaune îmbrăcate în huse cu fundițe. Vor să mănînce măcar acum o bucățică mai bună: rulouri de șuncă cu brînză înăuntru, piftii colorate, icre pe bucăți mici de pîine și andive caramelizate pentru vegetarieni. Iar cînd o fi să vină clipa cea mare, vor să iasă cu toții pe terasă pentru a asista, ca în „Dr. Strangelove”, la explozii nucleare succesive, pe versurile piesei „We'll meet again”, ori la fantastice ploi de meteoriți. Se vor strînge în brațe, vor pune ultimele poze pe **Facebook**. Clienții Apocalipsei vor emoție, vor lacrimi de toți banii, vor fotogenie.

Între timp, cei care au speranța că va exista totuși scăpare își amenajează de zor buncăre spațioase, blindate de borcane cu murături, pentru mahmureala de după. Unii, mai comozi din fire, au cumpărat din vreme kit-ul de supraviețuire pus la punct de o companie de profil din **Federația Rusă**, care include – pe lîngă pastile de inimă, săpun, lumînări, o pungă de hrișcă, o agendă și un creion – o sticlă de vodcă din aia bună. În materie de Apocalipsă – ca în toate celelalte aspecte ale vieții - trebuie să predomine confortul și bunul gust, e clar.

Și mai trebuie cîte puțin din toate. Am văzut de curînd un reportaj despre pregătirile unui domn din **Republica Moldova**. „Dacă e să murim, avem ce mînca”, a concluzionat omul, după enumerarea proviziilor personale. Dacă ne uităm la ofertele de sezon ale marilor hipermarket-uri, nu putem decît să-i dăm dreptate. Sfîrșiturile de lume sînt mult mai bine aprovizionate ca înainte, poate că-i păcat să nu profităm acum.

Vlad ODOBESCU

Din Cetatea lui Ștefan

Ce dor îmi e de tine, Lorelai

● dacă lumînarea se luptă cu vîntul înseamnă că sufletul e pierdut în fundul iadului

El nu credea în soartă. Niciodată. Dar dacă ar fi privit mai atent ridurile din palmă, ar fi văzut că pentru el linia vieții nu ducea pînă acolo unde disperații își taie venele. În palmele lui lungi, cu degete de față, linia era scurtă și groasă, ca și cum s-ar fi concentrat în ea toate trăirile lui, avute și încă neavute. De cînd s-a înecat în **Dâmbovița**, acum aproape patru ani, îi aprind din cînd în cînd cîte o lumînare. Niciodată nu am stat să văd dacă arde pînă la capăt, dacă sufletul lui e răscumpărat undeva în ceruri. Ori dacă după ce plec o stinge vîntul. Nici nu am această curiozitate. De fapt mi-e frică să nu se stingă lumînarea prea repede și de aceea plec grăbită, să nu văd.

Bunica îmi spunea că atunci cînd aprinzi lumînări pentru morți, trebuie să rămîi să privești lumînarea arzînd. Dacă arde cu flacără mare și pînă la capăt e semn că sufletul lui e mîntuit. Dacă se luptă cu vîntul și răutatea din lumea asta și se stinge repede, înseamnă că sufletul e pierdut în fundul iadului. Și de acolo, spune ea, numai **Iisus** te mai poate scoate. Însă nu se deranjează **El** pentru un suflet păcătos ca al nostru. Și totuși, dacă...

De el îmi amintesc într-un fel aparte, ca de prietenii care îți mor cînd nici nu te aștepți. Ca de oamenii pe care îi vezi trăind pînă la bătrînețe, pe care îi vezi în multe feluri, dar nu cu o cruce la căpătîi. Povestea lui nu e alta decît una de iubire. Una ca în cărțile bune. Pentru el și ea, toată dragostea lor putea avea un altfel de final, unul fericit.

Cînd am întîlnit-o odată mi-a spus că pe undeva el n-ar fi vrut să mai trăiască. Se certaseră urît. Un pic prea sensibil pentru un bărbat, ați spune. Dar voi nu l-ați cunoscut. Ei nu vorbeau despre vreme cînd erau împreună, despre trend-uri, căței, pisici ori cît zahăr îi trebuie unei cafele ca să fie perfecte. Dezbăteau **Schopenhauer**, **Kant** și filosofiile indiene. Mai rar așa îndrăgostiți, să treacă iubirea lor prin esențe mai tari. Cu frică ea crede că el s-ar fi sinucis, s-a aruncat în apă și s-a lăsat dus la fund, ca un bolovan. L-a încătușat disperarea ca niște rădăcini groase de copac, apoi s-au întărit în jurul lui. Nu știu de ce, dar am mai citit odată **Lorelai**.

Paula SCÎNTEIANU

SENIORI EDITORI:
opinia veche

Andreea ARCHIP, Dana BALAN, Oana BALAN, Alina BĂISAN, Andrei CIURCANU, Florentina CIUVERCA, Anastasia CONDRUC, Ionuț FANTAZIU, George GURESCU, Diana IABRAȘU, Liviu IOLU, Roxana LUPU, Nicoleta NASTASE, Vlad ODOBESCU, Diana ROTARU, Ionela SĂVESCU, Paula SCÎNTEIANU, Andrei UDIȘTEANU, Lina VDOVII

Dintr-o mie de CD-uri

Chitara de pe cîmpul de luptă

● amintește, într-o oarecare măsură, de ceva din spiritul Depeche Mode

La cel de-al patrulea album, **The Killers** nu se mai întreabă dacă „sîntem oameni sau doar dansăm” („are we human or are we dancing?”). S-au hotărît, cumva, că sîntem făcuți din carne și oase, că fugim de propriile vieți și că e doar o chestiune de timp pînă să ne topim în termene limită și-n dăruiri cu totul oarbe. Toate fracturile astea sufletești s-au închis în „Battle Born”, un material de pe care s-au decupat deja în topurile americane piesele „Runaways” și „Here with me”, cel de-al doilea videoclip fiind lansat chiar săptămîna trecută.

De fapt, **The Killers** dau prin acest album, după doi ani de pauză, 12 definiții ale unei îndrăzneli cîntate mai ales din corzi de chitară. Atacul e mecanic, cutezător, „Flesh and Bone” pictînd himere smulse din flăcări, din fuga de Rău pe care **Brandon Flowers**, solistul, a explicat-o drept „o halucinație în care aleargă, fără finalitate, un cal negru”. Singura piesă care are cu adevărat ceva din melodiile de pe vechile albume, precum „Human”, care ridica, acum cîțiva ani, stadioane întregi în picioare, e „Runaways”.

Sentimentală nu doar instrumental, ci și vocal, „Deadlines and Commitments”amintește, într-o oarecare măsură, de ceva din spiritul **Depeche Mode**. **Flowers** își expune notele cele mai înalte și coase piesa cu aceeași atitudine care străbate întregul album: **The Killers** pot să se întoarcă oricînd cu ceva nou, ambițios. („Don’t hide away, there’s something to be said” –„Nu te ascunde, e ceva de spus”)

Iar finalul te lasă să te-așezi pe

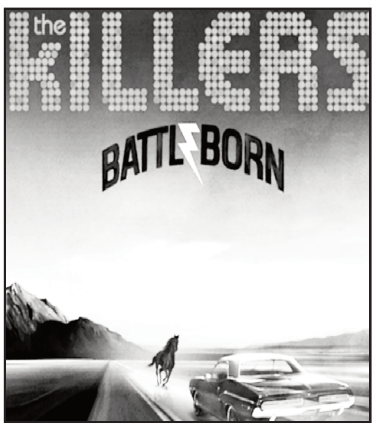

The Killers – „Battle Born” (2012)

gînduri, însă unele care înțeapă cu o voce din umbra hiturilor **Queen**. „Battle Born”, această ultimă frîngere de inimă, îndeamnă, în ecouri cosmice, sparte de chitară bas, la păstrarea frontului de apărare a unei rezistențe în fața eșecului („You never know/ If you never learn,/ You never shine/ If you never burn” – „Niciodată nu vei ști/ Dacă nu vei învăța,/ Niciodată nu vei străluci/ Dacă nu vei arde”).

Obsesia de-a nu fi uitați, o ușoară textură electronică peste rock&roll-ul cu care s-au lansat și versurile mai atente ca oricînd la ascultători construiesc, de fapt, „Battle Born”. **The Killers** ne spun că n-au intrat încă în arhive și duc, se pare, o bătălie cu ei înșiși.

Anca TOMA

„Albumul are influențe din piesele celor de la U2 și de la nemuritoarea lor muză, Bruce Springsteen.”
www.billboard.com

De dragul diversității, citește o carte

Patimile din Tomnatic

● firul narativ se deapănă ca suferința la care sînt expuse personajele

„În orice furtună se ascunde un diavol”. Iar **Cătălin Dorian Florescu** își învață demonii că pentru a ajunge să descopere cîtuși de puțin din frumusețea unei vieți pline, mai întîi trebuie să-și umple plămînii cu o gură zdravănă de umilință. „Jacob se hotărăște să iubească” nu e un roman cu ființe care-și povestesc viața și-și limitează existența de la un „de azi pe mîine”.

Cartea pornește de la istoria tatălui, **Jakob**, un necunoscut care merge în satul bănățean **Tomnatic**, hotărît să-și găsească o soție și pregătit să înfrunte pe oricine pentru a-și asigura un trai decent. Iar firul narativ se deapănă la fel ca și cel al suferinței la care sînt expuse personajele. Astfel, cititorul devine un călător prin timp, ajunge pînă la **Caspar**, primul întemeietor al familiei lui **Jacob** și în pragul **Războiului de Treizeci de Ani**.

Creionat în două tablouri care se armonizează unul în celălalt, romanul reflectă mai degrabă nuanțe de gri, fără a face exces de alb sau negru, de reprezentări ale „binelui” și „răului”. Se păstrează completă și imaginea omului ca ființă binară, capabilă precum **Jakob**, tatăl, să trădeze sau **Jacob**, fiul, să ierte. Nici imaginea colectivă, a satului nu este de neglijat. Pe pămîntul bănățean șvabii, lorenii, sîrbii, nemții, francezii, ungurii și românii trăiesc împreună și se ajută reciproc, aceasta fiind legea nescrisă

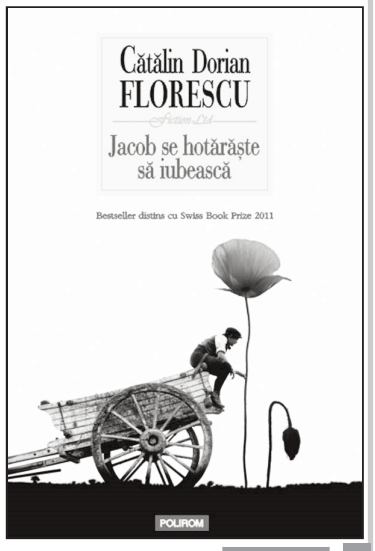

Editura Polirom
352 pagini, 2012
39.95 lei

după care se ghidează și cea care-i unește, întocmai unui legămînt.

Hotărîrea lui **Jacob** de a iubi nu e una bruscă, de care să-și dea seama în vreun moment anume, ci vine natural, ca o adiere de blîndețe, de făgăduință, de solidaritate de care dă dovadă personajul principal. În ciuda suferinței și a pierderilor pe care le poartă înfășurate în jurul gîtului, asemenea unui șreang. De care te-ai aștepta mai degrabă să atîrne, decît să fie lăsat liber, cu picioarele pe pămînt.

Cartea lui **Cătălin Dorian Florescu** nu rămîne la stadiul de cronică a unei vieți, ci își poartă cititorul de-a lungul mai multor secole, într-o călătorie în timp foarte asemănătoare cu o aventură europeană. E ca un arbore de familie care-și întinde ramurile pînă peste **Dunăre**, dar își păstrează rădăcinile bine înfipte în **Banat**.

Mădălina MORARU

Evenimentul săptămînii

SPECTACOL

Spectacolul „Degeaba” susținut de **Tudor Gheorghe** va avea loc pe 18 și 19 decembrie în sala **Teatrului Național „Vasile Alecsandri”**, începînd cu ora 19.00.

Prețul unui bilet variază de la 85 de lei pînă la 100 de lei.

Scor la pauză

29 dintr-o lovitură

● s-a ales cu o rană care îi brăzdează fața

Cînd nu eram mai mare de-o șchioapă iubeam hocheiul. Ne întîlneam toți băieții din clasă pe terenul de sport, iar după ce bătuceam bine zăpada și o udam nițel cu apă, se transforma într-un mic patinoar. Nu aveam patine, dar ne toceam papucii pe ghețușul în două cu zăpadă, crose improvizam din ramurile copacilor din jur, iar pucul era atent tăiat de acasă din cauciucurile părăsite de tata pentru foc.

Pe terenul acela de sport înghețat am avut prima dată capul spart, prima buză crăpată și vînătăi cu duiumul. Știam că hocheiul este un sport dur și de aceea, din dorința de a fi cît mai asemănători cu sportivii de la televizor, ne împingeam, făcea mătănii prin zăpadă și luam trînte cînd pămîntul ne fugea de sub picioare, dar ne ridicam mereu zîmbitori.

Dacă pe ghețușul de lîngă școală un plasture putea să ne rezolve orice rană, pe patinoarele pentru profesioniști lucrurile se desfășoară altfel. E drept că noi nu purtam pe tălpi lame ascuțite brici, cu care să brăzdăm gheața, însă nici echipamente de protecție de mii de euro nu purtam. Totuși, hainele ramforsate, cotierele, genunchierele și casca nu sînt suficiente pentru a proteja sportivii de rănile mai grave. **Craig Peacock**, atacantul echipei **Gelfast Giants** din **Marea Britanie** a testat eficiența echipamentului pe propria piele în timpul meciului din prima ligă britanică, împotriva echipei **Fife Flyer**. Acesta nu a mai apucat să vadă finalul jocului întrucît a ajuns de urgență la spital.

Sportivul de doar 24 de ani s-a ales cu o rană care îi brăzdează fața și a fost nevoie de 29 de copci pentru a o închide. Accidentul s-a produs în urma unei ciocniri cu un adversar, **Bobby Chaumonte** fiind cel care i-a tăiat cu lama patinei obrazul, chiar sub apărătoarea de la cască.

Deși a afirmat că l-a șocat propria imagine prima dată cînd s-a privit într-o oglindă, sportivul se consideră norocos. „Putea să fie și mai rău. Să mă lovească în ochi sau în gît”, a spus hocheistul după accident. Sportivul speră se se poată întoarce cît mai repede pe gheață. Așa cum făceam și noi pe terenul de lîngă școală după ce ne peticeam cu plasturi.

Andrei MIHAI

Stop cadru

Pagini de roman în sinonimie

● tentația plagiatului apare pe neașteptate și îi înăbușă virtuțile

„The Words” este un film care își construiește subiectul între alte două povești, urmărind trei fire narative diferite, care se înnoadă pe parcursul peliculei. Scenariul este creat în jurul unui scriitor debutant, **Rory Jansen** (**Bradley Cooper**), care încearcă să își promoveze cartea într-un domeniu în care numele necunoscute rămîn doar niște înșiruiri de litere pe rafturi. Tentația plagiatului apare pe neașteptate și îi înăbușă virtuțile, transformîndu-l în personajul care a visat să devină. Un scriitor cunoscut și premiat, dar care nu își merită aprecierile publicului.

La **Paris**, acesta vede într-un anticariat o servietă învechită și este convins de soția sa, interpretată de **Zoe Saldana**, să o cumpere. Cursul acțiunii poate fi ușor intuit. Ajuns acasă, **Rory** găsește în servietă un manuscris cu paginile îngălbenite, redactat la o mașină de scris. Povestea înfățișează viața unui tînăr mobilizat, la 18 ani, în capitala **Franței**, după cel de-al **Doilea Război Mondial**. Autobiografia acestuia este transformată într-o operă de ficțiune în mîinile lui **Rory**, care primește **Premiul Academiei de Arte și Cultură** pentru roman. La ieșirea de la festivitate, este urmărit de un bătrîn îmbrăcat într-un palton gri, al cărui rol în film este dedus cu ușurință, acesta fiind, de fapt, autorul cărții semnate de **Rory**.

De pe străzile **New York**-ului, acțiunea se mută în **Parisul** anului 1945, cînd un tînăr englez se îndrăgostește de o franțuzoaică cu bucle blonde și ruj roșu. Momentele în care **Rory** se confruntă cu efectele faptelor sale împrumută din intensitatea cu care **Bradley Cooper** și-a jucat personajul în filmul „Limitless”, exteriorizîndu-și disperarea și dezgustul față de sine.

Cele două povești sînt înșiruite de un al treilea scriitor, **Clay Hammond**, în al cărui roman este surprinsă viața lui **Rory**, devenit acum la rîndul său personaj de ficțiune.

Finalul captează imaginea lui **Clay** în prim-plan, ca un semn de întrebare pus la limita dintre real și ireal. Pelicula urmărește o narațiune în ramă, în care protagoniștii sar peste treptele realității, confundîndu-se cu niște actanți în paginile clișeistice ale unei cărți. Filmul este construit din scene previzibile, iar jocul actorilor nu reușește să mențină suspansul nici cînd gesturile personajelor înlocuiesc cuvintele.

Cătălina DOBROVICEANU

„The Words” (2012)
Regia: Brian Klugman
Gen: dramă

● HOROSCOP ● HOROSCOP ● HOROSCOP ● HOROSCOP ●

BERBEC: Săptămîna asta vei fi oprit de oameni pe stradă care îți vor face cadouri. Nu te speria, nu încearcă nimeni să te otrăvească, e doar **Crăciunul**.

TAUR: Vrei să-ți iei un aruncător de flăcări, ca să topești zăpada din fața casei, să faci un drum pînă la primul magazin de înghețată.

GEMENI: Partenerul de viață te-a supărat tare chiar în prag de sărbătoare, dar are de gînd să se revanșeze cu un cadou mai mare decît tine.

RAC: De trei luni strîngi bani de munte, așa că marți, după ultimul curs, te urci în primul tren cu rucsacul în spate și un bidon de bere în mînă și dus ești.

LEU: Chiar dacă **Iașul** e îngropat în alb, îți dorești și mai multă zăpadă. Ai grijă ce vrei, mîine – poimîine nu mai poți ieși din casă. Și vine vacanța.

FECIOARĂ: Ai auzit de ce s-a întîmplat în **Statele Unite**, la școala din **Connecticut**, și începi să-ți vină idei dubioase. Stai calm, **Terminatoare**, că ți-o iei!

BALANȚĂ: Te gîndești să-ți schimbi profesia și să devii jurnalist. Stai liniștit, vine sfîrșitul lumii înainte să faci vreo prostie

SCORPION: Cum ai trei săptămîni de vacanță, ai vrea să începi să citești. Dar cum **Dostoievski** nu-i la ofertă, te-ai gîndit să încerci **Twilight**.

SĂGETĂTOR: De cînd a dat zăpada, mergi cu nasul în **RATP**. Te-ai înțeles cu șoferii și vatmanii și, pentru o ciocolată caldă, te lasă să mergi cu ei în cabină

CAPRICORN: Ai auzit despre ce s-a întîmplat în **SUA** și te întrebi cînd ajunge **Walmart** în **România** să-ți cumperi un *sniper*. Te cam enervează vecinii.

VĂRSĂTOR: În loc să-l aștepți cu prăjituri pe **Moș Crăciun**, ai de gînd să-i lași pe masa din bucătărie o cană plină cu oțet. Atît nu-ți plac sărbătorile.

PEȘTI: După o beție strașnică de **Crăciun** te vei trezi mai încrezător în tine și n-o să te mai lași influențat de toate prostiile pe care le întîlnești.

Să vină sărbătorile!

Crăciun salvat în pași de dans

- trupa de juniori își termină evoluția de pe scenă cu aplauze de încurajare
- cîntărețul obsedat dispare odată cu lumina năstrușnică

Practicăm dansul ninsorii

Încă o poveste despre Crăciunul răpit de o inimă înghețată a fost prezentată de trupa The Skye în sala Gaudeamus din Casa de Cultură a Studenților. Premiera spectacolului regizat de Adrian Ștefan, „Christmas Last Dancers", a avut loc săptămîna trecută și a așezat pe scaunele sale roșii copii, părinți, bunici și cupluri tinere. Aceștia au pornit împreună cu jucăriile de sub pomul de Crăciun după personajul cu plete dalbe care ne amintește de copilărie la fiecare sfîrșit de decembrie.

Boxele cîntă „e sărbătoare mare, iarna a venit", iar niște fetițe care încă n-au terminat grădinița dansează de zor. Cu greu deosebești micuțele îmbrăcate în rochițe roșii de fundalul cortinei bordo de pe scena sălii **Gaudeamus**. Doar ciorapii albi le dau de gol în timp ce ele încearcă să ridice picioruțele în sincron, anticipînd sau alergînd după ritmul liniei melodice. Jos, în umbra scenei, stă profesoara lor care joacă rolul unui sufleor coreografic, iar copila din mijloc pare a fi nucleul echipei. Ea preia isteț toate aluziile făcute de către femeie, iar celelalte fete repetă după ea sau trișează furînd cu ochiul de la vecine.

Siluetele care gîndesc sincron

Trupa de juniori își termină evoluția de pe scenă cu aplauze de încurajare, cortina este dată la o parte și în sală răsună un colind. Un brad de pe scenă este înconjurat de cinci păpuși, cadouri și o imagine caldă cu un șemineu încălzit de jăratic e proiectată pe perete. Iar crăciunițele cu crăciuneii joacă hora și sar în țopăieli împreună cu un băiețel micuț. Aceștia pleacă, copilul adoarme, se aud zurgălăi și pe pînza albă din spatele scenei este reflectată de această dată sania cu reni. De după cortina roșie, care a fost trasă la o parte, apare personajul burtos, cu plete dalbe, nasul și obrajii bătuți de ger și desaga mare în spate. Sala se lasă aprinsă de bucuria copiilor care tresar euforic.

În dreapta mea, o fetiță cu părul împletit în două cosițe subțirele și lungi se ridică pe cotieră ca să-l vadă mai bine pe moșul, care, cu o chitară electrică în mînă, zburdă pe scenă pe o melodie rock. „Andreiu, ai să cazi, puiule", îi zice îngrijorată mama copilei care a căscat gurița și ochii la veselia de sub reflectoare. Zîmbetul **Andreei** cu cosițe se lasă în jos și licăritul ochilor e hrănit deja de lacrimi, pentru că un individ cu părul verde, gură și ochi caraghioși l-a hipnotizat pe **Moș Crăciun** și l-a ascuns chiar în desaga în care acesta a adus cadourile. Apar din nou crăciuneii cu crăciunițele ce dansează și își povestesc despre ivirea unui moș mai tînăr și mai musculos. Aceștia decid că „Moș Crăciun e numai unul, noi altul nu dorim, hai să mergem împreună ca să-i spunem că-l iubim". Și părăsesc scena formînd un trenuleț care se mișcă în același timp și la fel de echilibrat ca roțile acestuia.

În căutarea moșului pierdut

Scena rămîne în semiîntuneric și cele cinci personaje – spiridusul, soldățelul, clovnul, omul de zăpadă și păpușa de porțelan se pornesc după moș. Ei trec de spiriduși care se clatină în ritmuri de muzică trance, house și levitează opriți în timp ca în **Matrix**. De după picioarele acestora ce se lovesc energic de podea pînă ești gata să vezi cum sar scîntei, apare același mic băiețel ca la început, însă papucii lui cu vîrfurile încovoiate sînt la fel de mari ca ai colegilor săi mai în vîrstă. Cu toate acestea, spiridușul care din scaunul spectatorului pare nu mai mare de-o șchioapă, face spagatul și roata cu ușurință de mai multe ori și dansează fugărit de vocea lui **Lady Gaga**. Aceste jucării se întîlnesc cu niște pirați, un magician ratat ajungînd în ținuturile monstrului care l-a răpit pe **Moș Crăciun**. Aici, fulgulețele se mișcă ca niște balerine, în pas de vals, iar oamenii de zăpadă încercă să danseze macarena, însă, de fapt, se bălăngăne ca niște butoaie scăpate la vale. Iar unul dintre personaje, soldățelul, se îndrăgostește de cea mai frumoasă fulguță și își exprimă emoțiile ca-ntr-un spectacol de balet, ajutînd-o pe aceasta să plutească grațios și ușor.

Dansul e atît de sugestiv încît emoțiile mature neînțelese de **Andreea** o fac să alunece de pe cotieră în scaun. Acolo, aplecînd capul în jos, arată ca o băbuță gata să adoarmă în fața televizorului într-o seară de iarnă troienită. Însă fata se trezește și începe să rîdă zglobiu de îndată ce în întuneric începe să răsune un colind cu vocea lui **Fuego**, iar un bărbat îmbrăcat la patru ace, într-un costum albastru deschis, fuge după o pată rotundă de lumină, proiectată de raza reflectorului care nu stă locului, ci se plimbă sărind dintr-un colț al sălii în altul.

Cîntărețul obsedat dispare odată cu lumina năstrușnică și rămîne întunericul din care se deslușește doar un schelet de pe pînza albă. „Mama!", se aude repetat de cîteva ori în sală și, îndată, mă trezesc cu o mînă de schelet pe umăr care cu o voce răgușită îmi zice „bunăăă". Figurine negre urcă pe scenă unde, apare o lumină la fel de verde ca și pletele celui ce l-a furat pe moș. Se aud tobe africane și cîntări ritualice, iar scheletele își bălăngăne oasele sincron și ritmat, în frunte cu personajul negativ al serii.

În sfîrșit, cei cinci eroi ajung la el și, împreună cu celelalte ființe mistice întîlnite în drum spre salvarea **Crăciunului**, îl înconjoară pe hoț. Din nou, printre picioarele lor se zărește spiridușul cel micuț de mai devreme care e și singurul dansator junior din această poveste. Băiatul îi dă o prăjitură în formă de inimă răpitorului, monstrul cu părul verde o mănîncă și pieptul lui începe să pulseze, deoarece inima sa înghețată a început să-i bată din nou. **Andreea** începe să aplaude cu un zîmbet larg pe buze, cîntînd împreună cu personajele de pe scenă: „we wish you had fun"(n.r. sperăm că v-ați distrat).

Daniela VORTOLOMEI

Localul Troian

În odaia cu pictori

- ceaiul este servit în căni pictate cu trandafiri albi sau crizanteme roz

Situată pe locul unui fost magazin de pe bulevadrul **Ștefan**, „Odaia cu cafea" ar putea trece drept un butic în care se vînd seturi de cești decorate cu picturile lui **Gustav Klimt** sau cu „Floarea soarelui" a lui **Van Gogh**. Dacă te oprești să admiri porțelanul **Carmani** din **Australia**, expus în vitrină, vei vedea că de fapt te afli în fața unei cafenele din care poți cumpăra boabe proaspăt măcinate sau amestecuri de fructe și plante uscate pentru ceaiuri, depozitate în recipiente transparente pe rafturi.

Cele cinci mese sînt așezate una în continuarea celeilalte, oglinda mare de pe peretele din dreapta reflectînd întreaga încăpere. Aburul răsfirat din ceașca albă cu espresso devine mai dulce cînd muști din tableta de ciocolată cu cremă de mentă, care vine la pachet cu melodia „Voyage, voyage" fredonată nu foarte tare de **Kate Ryan** în boxe, pentru care plătești numai 4,5 lei. Ceaiul este servit în căni pictate cu trandafiri albi sau crizanteme roz, majoritatea sortimentelor costînd 6,5 lei. Doar ceaiul alb face excepție, pentru 350 ml suma rotunjindu-se la zece lei. Însă așa cum este specificat pe prima pagină a meniului, „ceaiul a devenit un accesoriu nelipsit de la petrecerile și sindrofiile din cercurile înalte, darul cel mai potrivit pentru prinți și nobili", iar fiecare sortiment trebuie pregătit după o anumită rutină. Aflăm că ceaiul verde trebuie preparat la 80 – 90 de grade **Celsius** și lăsat la infuzat unu-trei minute pentru a evita gustul amărui, pe cînd cel alb e cu atît mai bun cu cît timpul de infuzare este invers proporțional cu temperatura apei, care nu trebuie să fie clocotită.

Fețele de masă albe, simple, scaunele din lemn închis la culoare, gutuile de pe rafturi și carpeta rustică care acoperă parchetul transformă cafeneaua într-o odaie în care îți a duni prietenii la o cană de ciocolată caldă cu mentă sau una de espresso cu sirop de migdale. Iar dacă îți place servirea, de la 10 lei îți mai rămîne și de-un bacșiș, exact cît pentru 10% din consumație. În zilele călduroase poți alege băuturi răcoritoare, care nu depășesc 5 lei.

În meniu nu sînt trecute, însă, băuturi alcoolice sau crănțănele. Dar e în regulă. Altfel nu ai putea vedea, prin ferestrele mari privirile celor care, nedumeriți, o admiră pe **Adele Bloch-Bauer** în vitrină.

Cătălina DOBROVICEANU

Casa de Cultură a Studenților
Str. Vasile Conta nr. 30, et. 2,
700106 Iași. **Tel**.:0746/230.032, 219520,
e-mail: redactia@opiniastudenteasca.ro

opinia veche

DIRECTOR: Laura PĂULEȚ
REDACTOR-ȘEF: Cătălin HOPULELE
REDACTOR-ȘEF ADJUNCT: Oana OLARIU
SECRETAR GENERAL DE REDACȚIE: Ioan STOLERU
ȘEF DE DEPARTAMENT: Iulia CIUHU
REDACTORI: Alexandra IVĂNESCU, Dan CONDREA, Paul ANDRICI, Iulian BÎRZOI, Andrei MIHAI, Mădălina MORARU, Mădălina OLARIU, Livia RUSU, Anca TOMA, Daniela VORTOLOMEI
COLABORATORI: Cătălina DOBROVICEANU, Iuliana LEONTI
PUBLICITATE: Bogdan COBUZ
EDITOR: Daniel CONDURACHE

Ședințele de redacție au loc luni și miercuri, de la ora 20.00. Revista se poate procura și de la sediul redacției.